

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามระยะการวิจัยและขอรายงานผลการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน โดยใช้แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีรายการสอบถามทั้งหมด 7 ด้าน จำนวน 29 ข้อ และตอนที่ 3 ความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนของครูผู้สอน จำนวน 3 ข้อ

ผลการศึกษา มีรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน จำนวน 327 คน แยกเป็น ชาย 77 คน หญิง 250 คน ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี 287 คน ระดับปริญญาโท 40 คน ประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 92 คน ระหว่าง 11-15 ปี จำนวน 114 คน และระหว่าง 16-20 ปี จำนวน 121 คน ระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน แยกเป็น ระดับประถมศึกษา จำนวน 271 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 56 คน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเอง ด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยขอนำเสนอผล ดังตารางที่ 13

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผล สภาพปัญหาและความต้องการ
ในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ที่	รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	สภาพปัญหาฯ			ความต้องการฯ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการวิเคราะห์ตัวชี้วัด						
	1.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	3.02	1.27	ปานกลาง	3.51	0.90	มาก
	1.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	3.65	1.39	มาก	3.85	1.33	มาก
	1.3 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึง ประสงค์เพื่อกำหนดไว้ในหลักสูตร สถานศึกษา	3.70	1.39	มาก	3.87	1.32	มาก
	1.4 วิเคราะห์ความสอดคล้องของ ตัวชี้วัดกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	3.80	1.39	มาก	3.93	1.29	มาก
	1.5 วิเคราะห์ความสอดคล้องตัวชี้วัด กับความต้องการของหลักสูตร สถานศึกษา	3.54	1.44	มาก	3.89	1.27	มาก
	1.6 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียนที่สอดแทรกอยู่ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.53	0.52	มากที่สุด	4.50	0.52	มาก
	1.7 วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อนำไปกำหนด พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน	4.43	0.54	มาก	4.45	0.53	มาก
	ค่าเฉลี่ย	3.71	1.23	มาก	4.00	1.02	มาก

ที่	รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	สภาพปัญหาฯ			ความต้องการฯ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
2	ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้						
	2.1 นิยามความหมายพฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เหมาะสมกับตัวชี้วัด	4.43	0.50	มาก	4.41	0.53	มาก
	2.2 วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้ สอดคล้องกับตัวชี้วัด	4.44	0.51	มาก	4.48	0.53	มาก
	2.3 เพิ่มเติมปรับปรุงพฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	3.87	1.42	มาก	3.98	1.26	มาก
	2.4 กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	3.67	1.34	มาก	3.97	1.30	มาก
	ค่าเฉลี่ย	4.10	0.94	มาก	4.21	0.90	มาก
3	ด้านการจัดทำแนวทางการประเมิน						
	3.1 เลือกรูปแบบวิธีการวัดและ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียนได้เหมาะสม	3.64	1.34	มาก	3.95	1.27	มาก
	3.2 ออกแบบการประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ถูกต้อง เหมาะสม	3.72	1.37	มาก	3.85	1.30	มาก
	3.3 กำหนดเกณฑ์การประเมินให้ สอดคล้องกับรูปแบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3.73	1.40	มาก	3.96	1.24	มาก
	ค่าเฉลี่ย	3.69	1.37	มาก	3.92	1.27	มาก

ที่	รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	สภาพปัญหาฯ			ความต้องการฯ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4	ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและ ประเมินผล						
	4.1 ความรู้ความเข้าใจในการสร้าง เครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน	3.66	1.40	มาก	3.86	1.30	มาก
	4.2 สร้างเครื่องมือประเมินให้ สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน	4.43	0.50	มาก	4.44	0.51	มาก
	4.3 เลือกเครื่องมือประเมินสอดคล้อง เหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน	4.47	0.50	มาก	4.47	0.50	มาก
	ค่าเฉลี่ย	4.19	0.80	มาก	4.26	0.77	มาก
5	ด้านการวางแผนพัฒนาผู้เรียน						
	5.1 จัดทำโครงการเพื่อพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา กำหนด	4.39	0.61	มาก	4.46	0.60	มาก
	5.2 วางแผนบูรณาการในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.49	0.52	มาก	4.51	0.52	มากที่สุด
	5.3 วางแผนปลูกฝังคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน โดยสอดแทรกใน กิจกรรมประจำวัน	4.42	0.64	มาก	4.42	0.63	มาก
5.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน	3.74	1.47	มาก	3.92	1.28	มาก	

ที่	รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	5.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัด กิจกรรมให้สอดคล้องกับคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3.74	1.45	มาก	3.92	1.67	มาก
	5.6 พัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการ เรียนรู้ให้สอดคล้องกับการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3.88	1.32	มาก	3.95	1.27	มาก
	ค่าเฉลี่ย	4.11	1.00	มาก	4.20	0.99	มาก
6	ด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์						
	6.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3.29	1.33	มาก	4.01	1.24	มาก
	6.2 พัฒนาความรู้ความเข้าใจและ ทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3.82	1.45	มาก	3.97	1.28	มาก
	6.3 มีส่วนร่วมในการพัฒนาและ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน	3.94	1.25	มาก	4.05	1.19	มาก
	ค่าเฉลี่ย	3.89	1.34	มาก	4.01	1.24	มาก

ที่	รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	สภาพปัญหาฯ			ความต้องการฯ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
7	ด้านการรายงานผลการประเมิน						
	7.1 ประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้อง เหมาะสม	3.75	1.51	มาก	3.85	1.35	มาก
	7.2 สรุปผลการประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด	3.78	1.45	มาก	4.09	1.22	มาก
	7.3 รายงานผลการประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้ผู้เกี่ยวข้อง ทราบเป็นระยะ ๆ	3.74	1.37	มาก	4.02	1.20	มาก
	ค่าเฉลี่ย	3.76	1.44	มาก	3.92	1.26	มาก
	รวมค่าเฉลี่ยทั้งสิ้น	3.93	1.15	มาก	4.08	1.07	มาก

จากตารางที่ 13 ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเอง ด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า ในภาพรวม สภาพปัญหาในการดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณารายด้าน จำแนกตามสภาพ ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอ ผลสรุปรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุด ดังนี้

ด้านสภาพปัญหาในการดำเนินการที่มีสภาพปัญหาสูงสุด คือ ด้านการสร้าง เครื่องมือวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนสภาพปัญหาในการดำเนินการต่ำสุด คือ ด้านการ จัดทำแนวทางการประเมิน ($\bar{X} = 3.69$)

ด้านความต้องการในการพัฒนาตนเองที่มีความต้องการสูงสุด คือ ด้านการสร้าง เครื่องมือวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.26$) ส่วนความต้องการในการพัฒนาตนเองต่ำสุด คือ ด้าน การจัดทำแนวทางการประเมิน ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อจำแนกนำเสนอเป็นรายด้าน ปรากฏผล ดังนี้

1. ด้านการวิเคราะห์ตัวชี้วัด ผู้วิจัย ได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาและความ ต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีผลดังนี้

1.1 สภาพปัญหาในการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) ซึ่งมีสภาพปัญหาในการดำเนินการสูงสุด คือ วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$) สภาพปัญหาในการดำเนินการต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 3.02$)

1.2 ความต้องการในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ซึ่งมีความต้องการในการพัฒนาตนเองสูงสุด คือ วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนความต้องการในการพัฒนาตนเองต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 3.51$)

2. ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีผลดังนี้

2.1 สภาพปัญหาในการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ซึ่งมีสภาพปัญหาในการดำเนินการสูงสุด คือ วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องตัวชี้วัด ($\bar{X} = 4.44$) ส่วนสภาพปัญหาในการดำเนินการต่ำสุด คือ กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.67$)

2.2 ความต้องการในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) ซึ่งมีความต้องการในการพัฒนาตนเองสูงสุด คือ วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องตัวชี้วัด ($\bar{X} = 4.48$) ส่วนความต้องการในการพัฒนาตนเองต่ำสุด คือ กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.97$)

3. ด้านการจัดทำแนวทางการประเมิน ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีผลดังนี้

3.1 สภาพปัญหาในการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) ซึ่งมีสภาพปัญหาในการดำเนินการสูงสุด คือ กำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.73$) ส่วนสภาพปัญหาในการดำเนินการต่ำสุด คือ เลือกรูปแบบวิธีการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้เหมาะสม ($\bar{X} = 3.64$)

3.2 ความต้องการในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ซึ่งมีความต้องการในการพัฒนาตนเองสูงสุด คือ กำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.96$) ส่วนความต้องการในการพัฒนาตนเองต่ำสุด คือ ออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 3.85$)

4. ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีผลดังนี้

4.1 สภาพปัญหาในการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) ซึ่งมีความต้องการในการดำเนินการสูงสุด คือ เลือกเครื่องมือประเมินสอดคล้องเหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.47$) ส่วนสภาพปัญหาในการดำเนินการต่ำสุด คือ ความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.66$)

4.2 ความต้องการในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) ซึ่งมีความต้องการในการพัฒนาตนเองสูงสุด คือ เลือกเครื่องมือประเมินสอดคล้องเหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.47$) ส่วนความต้องการในการพัฒนาตนเองต่ำสุด คือ ความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.86$)

5. ด้านการวางแผนพัฒนาผู้เรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีผลดังนี้

5.1 สภาพปัญหาในการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) ซึ่งมีความต้องการในการดำเนินการสูงสุด คือ วางแผนบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.49$) ส่วนสภาพปัญหาในการดำเนินการต่ำสุด มี 2 ประเด็นย่อย คือ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.74$)

5.2 ความต้องการในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) ซึ่งมีความต้องการในการพัฒนาตนเองสูงสุด คือ วางแผนบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.51$) ส่วนความต้องการในการพัฒนาตนเองต่ำสุด มี 2 องค์ประกอบ คือ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.92$)

6. ด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีผล ดังนี้

6.1 สภาพปัญหาในการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) ซึ่งมีสภาพปัญหาในการดำเนินการสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.94$) ส่วนสภาพปัญหาในการดำเนินการต่ำสุด คือ พัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.82$)

6.2 ความต้องการในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) ซึ่งมีความต้องการในการพัฒนาตนเองสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนความต้องการในการพัฒนาตนเองต่ำสุด คือ พัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.97$)

7. ด้านการรายงานผลการประเมิน ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีผล ดังนี้

7.1 สภาพปัญหาในการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ซึ่งมีสภาพปัญหาในการดำเนินการสูงสุด คือ สรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X} = 3.78$) ส่วนสภาพปัญหาในการดำเนินการต่ำสุด คือ รายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ ($\bar{X} = 3.74$)

7.2 ความต้องการในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ซึ่งมีความต้องการในการพัฒนาตนเองสูงสุด คือ สรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X} = 4.09$) ส่วนความต้องการในการพัฒนาตนเองต่ำสุด คือ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้อง เหมาะสม ($\bar{X} = 3.85$)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ที่มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการและให้กลุ่มตัวอย่างเขียนแสดงความคิดเห็น เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อผู้วิจัยสามารถสรุปและนำเสนอ ได้ดังนี้

1. ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 97.55 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 327 คน
2. ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาตนเองของครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในช่วงระยะเวลา โดยเรียงลำดับจากความต้องการมากไปหาน้อย ได้แก่ ช่วงเปิดภาคเรียนในเวลาราชการปกติ จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 82.57 และในช่วงปิดภาคเรียนในเวลาราชการปกติ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.06 ส่วนที่เหลือไม่เลือกช่วงเวลาใด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 14.37
3. ข้อเสนอแนะอื่น โดยรวม พบว่า มีความต้องการให้ดำเนินการพัฒนาเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน การฝึกอบรมจัดทำระเบียบแสดงผลการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดทำแบบ ปพ. และ โปรแกรมประมวลผลการจัดทำน้ำหนักส่วนสูงของนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน

สรุปผลจากการศึกษา สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน ผู้วิจัยสามารถสรุป ได้ว่า มีสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93, 4.08$) ซึ่งจะนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการวางแผนพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการและใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบการจัดสร้างเครื่องมือประกอบรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในระยะที่ 2 ต่อไป

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ผู้วิจัย ดำเนินการสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนทร์ เขต 2 ซึ่งในขั้นนี้ผู้วิจัยขอนำเสนอ รูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้นและปรับปรุงโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษา

สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ใช้เป็นหลักการสร้างรูปแบบ กล่าวคือ ผู้วิจัยได้จัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบย่อยของแต่ละองค์ประกอบหลัก ในการดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามค่าน้ำหนักที่กลุ่มตัวอย่างได้กำหนด ความสำคัญไว้แล้วนั้น มาเป็นเกณฑ์ในการสร้างรูปแบบ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

2.1. การวิเคราะห์ตัวชี้วัด องค์ประกอบย่อย ได้แก่

2.1.1 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้อง
อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.1.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อนำไปกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของผู้เรียน

2.1.3 วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

2.1.4 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อกำหนดไว้ใน

หลักสูตรสถานศึกษา

2.1.5 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.1.6 วิเคราะห์ความสอดคล้องตัวชี้วัดกับความต้องการของหลักสูตร
สถานศึกษา

2.1.7 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์

2.2 ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ องค์ประกอบย่อย ได้แก่

2.2.1 วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
ให้สอดคล้องตัวชี้วัด

2.2.2 นิยามความหมายพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
ผู้เรียน เหมาะสมกับตัวชี้วัด

2.2.3 เพิ่มเติมปรับปรุงพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
ผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

2.2.4 กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

- 2.3 ด้านการจัดทำแนวทางการประเมิน องค์ประกอบย่อย ได้แก่
- 2.3.1 กำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
- 2.3.2 ออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้
ถูกต้อง เหมาะสม
- 2.3.3 เลือกรูปแบบวิธีการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
ผู้เรียน ได้เหมาะสม
- 2.4 ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล องค์ประกอบย่อย ได้แก่
- 2.4.1 เลือกเครื่องมือประเมินสอดคล้องเหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของผู้เรียน
- 2.4.2 สร้างเครื่องมือประเมินให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของผู้เรียน
- 2.4.3 ความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของผู้เรียน
- 2.5 ด้านการวางแผนพัฒนาผู้เรียน องค์ประกอบย่อย ได้แก่
- 2.5.1 วางแผนบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
สอดคล้องในกิจวัตรประจำวัน
- 2.5.2 วางแผนปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
- 2.5.3 จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษากำหนด
- 2.5.4 พัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
- 2.5.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของผู้เรียน
- 2.5.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.6 ด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ องค์กรประกอบย่อย
ได้แก่

2.6.1 มีส่วนร่วมในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
ผู้เรียน

2.6.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของผู้เรียน

2.6.3 พัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.7 ด้านการรายงานผลการประเมิน องค์กรประกอบย่อย ได้แก่

2.7.1 สรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้อง
ตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.7.2 ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้อง เหมาะสม

2.7.3 รายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้
ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ

ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

1. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของผู้เรียนขึ้น จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประเมินความเหมาะสมของ
รูปแบบ โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ตามตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผล ผลการตรวจสอบความเหมาะสม
ของรูปแบบการพัฒนาคู่มือด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน

ที่	รายการตรวจสอบความเหมาะสม	ระดับความ เหมาะสม(\bar{X})	S.D.	แปลผล
1	ด้านการวิเคราะห์ตัวชี้วัด มี 7 องค์ประกอบ			
	1.1 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนที่สอดคล้องอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.71	0.45	มากที่สุด
	1.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อนำไปกำหนดพฤติกรรม บ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.57	0.49	มากที่สุด
	1.3 วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดกับ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.71	0.45	มากที่สุด
	1.4 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อกำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	4.43	0.49	มาก
	1.5 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	4.43	0.49	มาก
	1.6 วิเคราะห์ความสอดคล้องตัวชี้วัดกับความ ต้องการของหลักสูตรสถานศึกษา	4.57	0.49	มากที่สุด
	1.7 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.86	0.35	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.61	0.46	มากที่สุด
2	ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ มี 4 องค์ประกอบ			
	2.1 กำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับ รูปแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน	4.71	0.45	มากที่สุด
	2.2 นิยามความหมายพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน เหมาะสมกับตัวชี้วัด	4.71	0.45	มากที่สุด

ที่	รายการตรวจสอบความเหมาะสม	ระดับความเหมาะสม(\bar{X})	S.D.	แปลผล
	2.3 เพิ่มเติมปรับปรุงพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	4.86	0.35	มากที่สุด
	2.4 กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.71	0.45	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.75	0.42	มากที่สุด
3	ด้านการจัดทำแนวทางการประเมิน มี 3 องค์ประกอบ			
	3.1 กำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.57	0.49	มากที่สุด
	3.2 ออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ถูกต้อง เหมาะสม	4.86	0.35	มากที่สุด
	3.3 เลือกรูปแบบวิธีการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้เหมาะสม	4.86	0.35	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.76	0.40	มากที่สุด
4	ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล มี 3 องค์ประกอบ			
	4.1 เลือกเครื่องมือประเมินสอดคล้องเหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.71	0.45	มากที่สุด
	4.2 สร้างเครื่องมือประเมินให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.86	0.35	มากที่สุด
	4.3 ความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.86	0.35	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.81	0.38	มากที่สุด

ที่	รายการตรวจสอบความเหมาะสม	ระดับความเหมาะสม(\bar{X})	S.D.	แปลผล
5	ด้านการวางแผนพัฒนาผู้เรียน มี 6 องค์ประกอบ			
	5.1 วางแผนบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.43	0.49	มาก
	5.2 วางแผนปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน	4.71	0.45	มากที่สุด
	5.3 จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษากำหนด	4.86	0.35	มากที่สุด
	5.4 พัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.86	0.35	มากที่สุด
	5.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.29	0.45	มาก
	5.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.43	0.49	มาก
	ค่าเฉลี่ย	4.60	0.43	มากที่สุด
6	ด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มี 3 องค์ประกอบ			
	6.1 มีส่วนร่วมในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.86	0.35	มากที่สุด
	6.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.57	0.49	มากที่สุด
	6.3 พัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.57	0.49	มากที่สุด
		ค่าเฉลี่ย	4.67	0.44

ที่	รายการตรวจสอบความเหมาะสม	ระดับความเหมาะสม(\bar{X})	S.D.	แปลผล
7	ด้านการรายงานผลการประเมิน มี 3 องค์ประกอบ			
	7.1 สรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด	4.71	0.45	มากที่สุด
	7.2 ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้อง เหมาะสม	4.71	0.45	มากที่สุด
	7.3 รายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ	4.71	0.45	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.71	0.45	มากที่สุด
	รวมค่าเฉลี่ยทั้งสิ้น	4.70	0.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 14 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาคู่มือด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า รูปแบบการพัฒนาคู่มือมีความเหมาะสมโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$; $S.D. = 0.30$) องค์ประกอบหลักที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.81$; $S.D. = 0.38$) องค์ประกอบหลักที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวางแผนพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.60$; $S.D. = 0.43$) และผู้วิจัยขอแนะนำแนะเป็นรายด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านการวิเคราะห์ตัวชี้วัด องค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.86$) และองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อกำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และวิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ($\bar{X} = 4.43$)
2. ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ องค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เพิ่มเติมปรับปรุงพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.86$) และ องค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ กำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ของผู้เรียน นิยามความหมายพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเหมาะสมกับตัวชี้วัด และกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.71$)

3. ด้านการจัดทำแนวทางการประเมิน องค์กรประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ถูกต้อง เหมาะสม และเลือกรูปแบบวิธีการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้เหมาะสม ($\bar{X} = 4.86$) และองค์กรประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.57$)

4. ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล องค์กรประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างเครื่องมือประเมินให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.86$) และองค์กรประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เลือกเครื่องมือประเมินสอดคล้องเหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.71$)

5. ด้านการวางแผนพัฒนาผู้เรียน องค์กรประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษากำหนด และพัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.86$) และองค์กรประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.29$)

6. ด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ องค์กรประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.86$) และองค์กรประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และพัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.57$)

7. ด้านการรายงานผลการประเมิน ทุกองค์กรประกอบย่อยมีค่าเฉลี่ย 4.71 ผลจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ สรุปและยืนยันได้ว่า รูปแบบการพัฒนาคู ด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด จากนั้นผู้วิจัยได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาคู ทั้งนี้ เพื่อความน่าเชื่อถือของรูปแบบนี้ยิ่งขึ้น ซึ่งขอเสนอผล ตามตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านความเป็นไปได้ เหมาะสมและเป็นประโยชน์

ด้าน ที่	รายการประเมิน	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
1	ด้านความเป็นไปได้				
	1.1 รูปแบบนี้สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	7	0	0	1.00
	1.2 รูปแบบนี้สามารถใช้ในการพัฒนาครูได้	7	0	0	1.00
	1.3 รูปแบบนี้มีความเป็นไปได้ที่ผู้เกี่ยวข้องจะนำไปใช้	7	0	0	1.00
2	ด้านความเหมาะสม				
	2.1 รูปแบบนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	7	0	0	1.00
	2.2 รูปแบบนี้มีความสอดคล้องกับการนำไปใช้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูผู้สอน	7	0	0	1.00
	2.3 รูปแบบนี้มีการกำหนดกระบวนการวางแผนเตรียมการและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูได้	7	0	0	1.00
	2.4 รูปแบบนี้มีกิจกรรมสอดคล้องเหมาะสมกับการะงานของครูผู้สอน	7	0	0	1.00
	2.5 รูปแบบนี้ มีความชัดเจน เหมาะสมที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	7	0	0	1.00

ด้าน ที่	รายการประเมิน	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
3	ด้านความเป็นประโยชน์				
	3.1 รูปแบบนี้มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	6	1	0	0.85
	3.2 รูปแบบนี้เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการจัดทำรายงานการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	7	0	0	1.00
	3.3 รูปแบบนี้เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการจัดทำรายงานตามระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการศึกษา	7	0	0	1.00
	3.4 รูปแบบนี้ได้รับประโยชน์ด้านข้อมูลนักเรียนรายบุคคลครูผู้สอนและสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	7	0	0	1.00
	3.5 รูปแบบนี้มีประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	7	0	0	1.00
	3.6 รูปแบบนี้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทางการศึกษาในการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา	7	0	0	1.00

จากตารางที่ 15 ผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ทั้ง 3 ด้าน พบว่า มีค่า (Item-Objective Congruence Index : IOC) อยู่ระหว่าง 0.85-1.00 จึงสรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาครู มีความเป็นไปได้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ ต่อการนำไปพัฒนาครูผู้สอนด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งมีสาระสำคัญ(องค์ประกอบของคู่มือ) ดังนี้ 1) คำชี้แจงการใช้ 2) เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 3) ตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง 4) ใบงานหรือกิจกรรม และ 5) แบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม เพื่อนำไปใช้ประกอบการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในครั้งนี้ ซึ่งได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบคู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ก่อนการนำไปใช้ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด มีผลการประเมิน ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผล ผลการประเมินความเหมาะสมคู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผลระดับความคิดเห็น
1	ด้านความสอดคล้องและความชัดเจนของเนื้อหา			
	1.1 เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสร้างคู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.60	0.49	มากที่สุด
	1.2 เนื้อหาครอบคลุมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.40	0.49	มาก
	1.3 เนื้อหา มีความชัดเจนทุกขั้นตอน	4.20	0.75	มาก
	1.4 เนื้อหา มีความสอดคล้องกันทุกขั้นตอน	4.40	0.49	มาก
	1.5 เนื้อหา มีความเหมาะสมและทันสมัย	4.40	0.49	มาก
	1.6 เนื้อหาอ่านเข้าใจง่าย	4.00	0.63	มาก
	1.7 เนื้อหาให้ความรู้เรื่องการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.40	0.49	มาก
	1.8 เนื้อหาสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	4.80	0.40	มากที่สุด
2	ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา			
	2.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	4.80	0.40	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล ระดับความ คิดเห็น
	2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	4.60	0.49	มากที่สุด
	2.3 การพัฒนาและเครื่องมือการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.60	0.49	มากที่สุด
	2.4 การวัดและประเมินผลคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	4.60	0.49	มากที่สุด
	2.5 ตัวอย่างการพัฒนาและประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.40	0.49	มาก
	2.6 ใบกิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหา/ กิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.40	0.49	มาก
3	ด้านการใช้ภาษา			
	3.1 ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักภาษา	4.60	0.49	มากที่สุด
	3.2 ภาษาที่ใช้ อ่านเข้าใจง่ายและนำไป ปฏิบัติได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
	3.3 ภาษาที่ใช้สละสลวยเหมาะสมกับ เนื้อหา	4.60	0.49	มากที่สุด
4	ด้านการพิมพ์และรูปเล่ม			
	4.1 ขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับเนื้อหา	4.60	0.49	มากที่สุด
	4.2 พิมพ์ไม่ผิด ไม่ตก ไม่ถี่เกินไป	4.60	0.49	มากที่สุด
	4.3 การเว้นวรรคตอนถูกต้อง	4.40	0.49	มาก
	4.4 ระบบการพิมพ์ การกำหนดหัวข้อการ ย่อหน้าถูกต้อง	4.80	0.40	มากที่สุด
	4.5 รูปเล่มและขนาดเหมาะสม	5.00	0	มากที่สุด
	รวมค่าเฉลี่ย	4.58	0.46	มากที่สุด

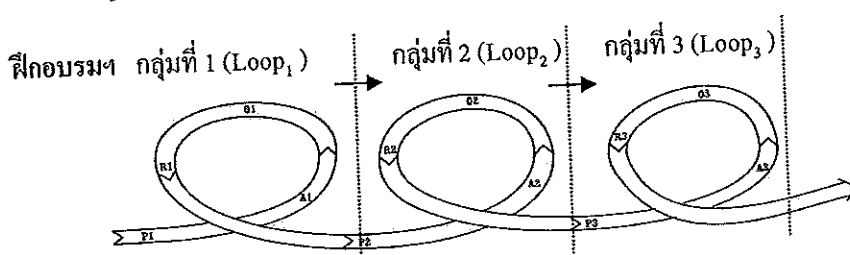
จากตารางที่ 16 ผลการประเมินความเหมาะสมคู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$)

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ รูปเล่มและขนาดเหมาะสม ($\bar{X} = 5.00$) องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เนื้อหา มีความชัดเจนทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 4.20$)

ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่า คู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเชื่อว่าการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในรูปแบบการพัฒนาครู ผู้วิจัยได้มอบคู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้แก่ ครูกลุ่มเป้าหมายทุกคน เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เมื่อครูผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแล้ว

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ เหมาะสมและเป็นประโยชน์ ต่อการนำไปพัฒนาครูผู้สอนด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงได้นำไปทดลองใช้โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนและการสังเกต เก็บรวบรวมข้อมูล (Action and Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ในการดำเนินการ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม (3 Loops) หลังจากทำการพัฒนากลุ่มที่ 1 ($Loop_1$) ได้ทำการสะท้อนผลและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขในการพัฒนากลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 ($Loop_2$ และ $Loop_3$) โดยยึดผังความคิดในการพัฒนา ดังแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 ผังความคิดในการฝึกอบรม

2.1 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

หลังจากที่ได้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ที่น่าเชื่อถือในระดับหนึ่งแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบนี้มาทดลองใช้กับคณะครูกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 3 กลุ่ม รวม 89 คน (กลุ่มที่ 1 จำนวน 30 คน, กลุ่มที่ 2 จำนวน 31 คน, กลุ่มที่ 3 จำนวน 28 คน) ในขั้นนี้ ผู้วิจัยขอรายงานผลการทดลองใช้รูปแบบตามขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ(Action Research) ประกอบด้วย Planning Action Observation และ Reflection ตั้งแต่กลุ่มที่ 1-3 (Loop1-3) ดังต่อไปนี้

2.1.1 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของผู้เรียน กับครูเป้าหมาย กลุ่มที่ 1 (Loop 1)

1) การวางแผน (Planning)

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ได้จาก ระยะเวลาที่ 1 มาประชุมวางแผนร่วมกันกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยในวันที่ 22 มกราคม 2556 ซึ่งได้วางแผนพัฒนาครู รายละเอียดดังนี้

1.1) นำข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ได้จาก ระยะเวลาที่ 1 มาวิเคราะห์ หากจุดที่ต้องดำเนินการพัฒนาอย่างแท้จริง ซึ่งสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลและจัดเรียงลำดับองค์ประกอบจากสภาพปัญหาในระดับมากไปหาน้อย

1.2) กำหนดกรอบเนื้อหา ได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่พบจากระยะที่ 1 ซึ่งขอบเขตด้านเนื้อหาที่กำหนดนำมาจากผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อนำมาใช้ประกอบการพัฒนาครูกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ตัวชี้วัด การวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ การจัดทำแนวทางการประเมิน การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การวางแผนพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การรายงานผลการประเมิน

1.3) วิธีการพัฒนา ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ(Action Plan)

1.4) การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้กำหนดและสร้างเครื่องมือสำหรับพัฒนาครูเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลหลายประการ ประกอบด้วย คู่มือการประเมินคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ แบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม แบบสังเกตการฝึกอบรม แบบสัมภาษณ์ จากนั้นทำการหาคุณภาพของเครื่องมือ ประเมินความเหมาะสมของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้กำหนดไว้ในวิธีดำเนินการ ระยะที่ 2

1.5) เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย กำหนดให้มีการสังเกต สัมภาษณ์ ครูกลุ่มเป้าหมาย เริ่มตั้งแต่พิธีเปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและขั้นนำไปใช้ปฏิบัติการจริงในโรงเรียน

1.6) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มที่ 1(Loop 1) ครูกลุ่มเป้าหมาย ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนบ้านหนองหลวง 7 คน, โรงเรียนโนนนารายณ์วิทยา 14 คน, โรงเรียนบ้านชุมดิน 7 คน, โรงเรียนบ้านม่วงหนองตาด 2 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 1-2 มิถุนายน 2556 ณ ห้องประชุมโรงเรียนโนนนารายณ์วิทยา

ผู้วิจัยวางแผนพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งดำเนินการตามแผนปฏิบัติ(Action Plan) พอสรุปได้ ดังนี้

1.7) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ กิจกรรม ได้แก่ การวิเคราะห์ตัวชี้วัด การวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ การจัดทำแนวทางการประเมิน การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การวางแผนพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การรายงานผลการประเมิน

1.8) ศึกษาด้วยตนเองจากเอกสารคู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ครูกลุ่มเป้าหมายศึกษาเอกสารคู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรม ได้แก่ ศึกษาหลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ความเป็นมาและความสำคัญ การพัฒนาและเครื่องมือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งมีทั้ง วัตถุประสงค์ เนื้อหาความรู้ ใบบาง ตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง และแบบประเมินในแต่ละตอน

1.9) ดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ครูกลุ่มเป้าหมายดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนด ได้แก่ การรายงานผลการประเมิน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การวางแผนพัฒนาผู้เรียน

1.10) การนิเทศ ติดตาม ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ โรงเรียนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ นิเทศ ติดตาม ให้การช่วยเหลือแนะนำ

ครูกลุ่มเป้าหมาย เกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กิจกรรม ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของผู้ในเทศและผู้รับการนิเทศ การแนะนำช่วยเหลือ การติดตามตรวจสอบการวางแผนพัฒนาและการประเมินผล

1.11) สังเกตและสะท้อนผล ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย สังเกตการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเป้าหมายและนำผลการปฏิบัติงานมาสะท้อนผล กิจกรรม ได้แก่ การสังเกตการวางแผนและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การสังเกตร่องรอยการปฏิบัติงาน การสังเกตการวัดและประเมินผู้เรียน การนำผลการปฏิบัติงานมาสะท้อนผล การสังเกตการรายงานผลการประเมิน การประเมินผลการลงมือปฏิบัติงานของครู

1.12) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ครูกลุ่มเป้าหมาย นำผลจากการลงมือปฏิบัติมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น กิจกรรม ได้แก่ การร่วมกันพัฒนาแนวทางการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนของสถานศึกษา การนำผลการปฏิบัติงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การร่วมกันพัฒนาจุดด้อยหรือจุดที่ควรพัฒนา

1.13) การประเมินผล สรุปรายงาน ผู้วิจัยร่วมกับครูกลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการสรุปผล กิจกรรม ได้แก่ การสรุปผลการดำเนินการ การประเมินผลการพัฒนา การรายงานผู้เกี่ยวข้อง

2) การลงมือปฏิบัติ (Action) ฝึกรอบรมเชิงปฏิบัติการ

การลงมือปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการในกลุ่มที่ 1 (Loop1) ขอนำเสนอรายละเอียด ดังนี้

การลงมือปฏิบัติ กลุ่มที่ 1 (Loop1) เป็นครูกลุ่มเป้าหมาย ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนบ้านหนองหลวง 7 คน, โรงเรียนโนนนารายณ์วิทยา 14 คน, โรงเรียนบ้านชุมดิน 7 คน, โรงเรียนบ้านม่วงหนองตาต 2 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน ฝึกรอบรมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 1-2 มิถุนายน 2556 ณ ห้องประชุมโรงเรียนโนนนารายณ์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ซึ่งเป็นการฝึกรอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยทางโรงเรียนได้เชิญผู้วิจัย และคณะศึกษานิเทศก์ กลุ่มงานวัดและประเมินผลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ที่มีความรู้ความสามารถด้านการวัดผล เป็นวิทยากร ให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และมีการดำเนินการฝึกรอบรมเชิงปฏิบัติการ รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อทบทวนเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ โดยดำเนินการ ดังนี้

การดำเนินการวันแรก (1 มิถุนายน 2556) ภาคเช้า เริ่มจากพิธีเปิด โดย นายจตุพร บุณระคม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 เป็นประธานในพิธีเปิด จากนั้นคณะวิทยากร ได้เริ่มดำเนินการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ตาม ตารางการฝึกอบรม โดยใช้คู่มือประกอบการฝึกอบรม ตามลำดับ ดังนี้ ทดสอบความรู้ความ เข้าใจครูกลุ่มเป้าหมาย ใช้เวลา 15 นาที เพื่อทบทวนและวัดความรู้ความเข้าใจ ก่อนฝึกอบรม พบว่า ผลจากการทดสอบ ก่อนฝึกอบรม จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยรวม มีคะแนนเฉลี่ย 11.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.99 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจน้อย เกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จากนั้นเป็นดำเนินการตาม องค์ประกอบย่อยของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยแบ่งครูออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-8 คน ซึ่งส่วนใหญ่ แต่ละกลุ่มจะเป็นครูผู้สอนใน โรงเรียนเดียวกันและฝึกปฏิบัติการ กิจกรรม ประกอบด้วย การวิเคราะห์ตัวชี้วัด การวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ และเวลา 12.00น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

ภาคบ่าย เริ่ม ตั้งแต่เวลา 13.00 น. ดำเนินการฝึกปฏิบัติ การจัดทำแนวทางการประเมิน การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การวางแผนพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จนถึงเวลา 16.00 น. ให้แต่ละกลุ่มนำผลจากการปฏิบัติมานำเสนอ หน้าห้องประชุม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งและกันของกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มที่ 1 มีการซักถามกัน อย่างเป็นกัลยาณมิตร บรรยากาศสนุกสนาน แลกเปลี่ยนกันตลอดเวลาที่มีการนำเสนอผลของแต่ละกลุ่ม จากนั้นคณะวิทยากรและครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน สรุปผลการดำเนินการฝึกอบรม จนถึงเวลา 16.35 น. จึงเลิกการฝึกอบรมของวันแรก

วันที่สอง (2 มิถุนายน 2556) เริ่มดำเนินการจาก การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยจำลองสถานการณ์ฝึกประเมินผู้เรียน จนถึงเวลา 12.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

ภาคบ่าย เริ่มตั้งแต่ เวลา 13.00 น. ดำเนินการฝึกปฏิบัติการ การรายงานผลการประเมิน แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าห้องฝึกอบรม คณะวิทยากรและครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน สรุปอภิปรายซักถามแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และทดสอบหลังการฝึกอบรม จนถึงเวลา 16.00 น. พิธีปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

การดำเนินการทุกขั้นตอน เป็นไปตามกรอบการฝึกปฏิบัติการ ซึ่งกำหนดไว้ในชุดฝึกปฏิบัติการ เช่น แบ่งกลุ่มผู้เข้าฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการโดยกระบวนการกลุ่ม ศึกษาความรู้และลงมือปฏิบัติ ตามใบความรู้ ใบกิจกรรม ของแต่ละแผน

การฝึกปฏิบัติการ ซึ่งมีคำชี้แจงประกอบการปฏิบัติทุกกิจกรรม แจกให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน ๆ ละ 1 ชุด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนและแต่ละกลุ่มต้องบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมตามแบบบันทึกผล นำเสนอผลงาน จากนั้นวิทยากรบรรยายสรุป แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และให้ผู้เข้าฝึกอบรมทุกคนบันทึกผล ของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ท้ายสุดมีการวางแผนนิเทศ ติดตาม ประเมินผล เพื่อเสนอแนะให้ความช่วยเหลือครูกลุ่มเป้าหมายต่อไป จากนั้นจึงได้ทดสอบหลังฝึกอบรมและพิธีปิดการฝึกอบรม

3) การสังเกต (Observation) Loop 1

ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการสังเกต ครูกลุ่มเป้าหมาย ระหว่างการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ตามเครื่องมือการสังเกตที่สร้างขึ้น พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมาย มีพฤติกรรมต้องการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีบรรยากาศดีในการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีความสนใจและปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนดในกระบวนการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีความตั้งใจมีความกระตือรือร้นและพยายามที่จะศึกษาหาความรู้จากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการแสดงออกถึงความร่วมมือที่ดีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและมีการแสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ นอกจากนี้ ยังพบว่า ก่อนการฝึกอบรม ครูกลุ่มเป้าหมายยังขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน แต่เมื่อเข้ารับการฝึกอบรมแล้ว ทำให้มีความรู้ความเข้าใจ สังเกตจากการปฏิบัติงานในกลุ่ม การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม และกลุ่มใหญ่ในห้องฝึกปฏิบัติการ การนำเสนอผลการฝึกปฏิบัติ เนื่องจากได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้รู้และเข้าใจการออกแบบการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การรายงานผลการประเมิน การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล แนวทางการประเมิน ได้อย่างถูกต้อง และมีการสัมภาษณ์ครูกลุ่มเป้าหมายขณะฝึกปฏิบัติการ ตามเครื่องมือที่สร้างขึ้น

ส่วนผลจากการสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย พบว่า ก่อนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ครูผู้สอนทุกคน ยังเข้าใจไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน หลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้และเข้าใจเพิ่มขึ้น สามารถนำเสนอ วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ วางแผนพัฒนาผู้เรียนและการวิเคราะห์ตัวชี้วัดได้ นอกจากนี้ยังมีการทดสอบความรู้ความเข้าใจ โดยใช้แบบทดสอบเดิมที่เคยทดสอบก่อนการ

ฝึกรวม พบว่า โดยรวม มีค่าเฉลี่ย 17.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.74 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ การทดสอบก่อนฝึกรวม มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5.57 แสดงให้เห็นว่า ครูกลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นและนอกจากนี้ ครูกลุ่มเป้าหมายสามารถนำเสนอผลที่เกิดจากการพัฒนาได้ถูกต้อง ตามขั้นตอนการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอผลการทดสอบ ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบคะแนนผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ การพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มที่ 1 ระหว่างหลังการฝึกรวมและก่อนการฝึกรวมเชิงปฏิบัติการ

ความรู้ความเข้าใจ	N	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t
หลังการฝึกรวม	30	17.17	1.70	167	1073	13.713**
ก่อนการฝึกรวม	30	11.60	1.99			

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 17 พบว่า คะแนนผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ การพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มที่ 1 ระหว่างหลัง การฝึกรวมและก่อนการฝึกรวมเชิงปฏิบัติการ คะแนนผลการทดสอบหลังการฝึกรวม สูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) การสะท้อนผล (Reflection) Loop1

ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างการสะท้อนผลของผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ซึ่งเป็นผลจากการสังเกต สัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“...ขณะที่วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มเป้าหมาย มีความตั้งใจและสนใจ ให้การรับฟังเป็นอย่างดี มีการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นร่วมกับวิทยากรทำให้มีบรรยากาศดีในการฝึกรวมเชิงปฏิบัติการ ...”

(ผู้วิจัย, 2 มิถุนายน 2556 : การสังเกต)

“...ก่อนฝึกอบรม รู้บ้างจากเอกสาร แต่หลังฝึกอบรมลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเองแล้ว ตอนนี้รู้และเข้าใจสามารถปฏิบัติได้แล้ว ...”

(ครูสมบัติ, 2 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ก่อนฝึกอบรม มีความรู้บ้างพอประมาณ หลังฝึกอบรมมีความรู้ กระจ่างชัดมากขึ้นและมีแนวทางนำไปปฏิบัติได้จริง สามารถนำไปพัฒนาและประเมินได้ ทำให้ครูได้มีความรู้ที่เป็นจริงและถูกต้องเพื่อนำไปใช้กับนักเรียน...”

(ครูอมรรัตน์, 2 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ก่อนฝึกอบรม รู้ว่าต้องประเมินตอนปลายภาคเท่านั้นทำแบบ ผิด ๆ หลังฝึกอบรมรู้แนวทางที่ถูกต้อง นำไปใช้ประเมินเด็กได้เลย และเป็นแนวทางที่ถูกต้อง โดยสร้างแบบประเมินต่างๆในแบบที่ถูกต้อง รู้เด็กเป็นรายบุคคล ...”

(ครูสุกานดา, 2 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ก่อนฝึกอบรมมีความรู้บ้างแต่ไม่เคยมีเกณฑ์ในการประเมิน หลังฝึกอบรมรู้แนวทางในการประเมินมีความละเอียดในการประเมินเด็กได้ตรงตามสภาพจริง ทำให้รู้เด็กเป็นรายบุคคล มีข้อมูลพัฒนาเด็กในแต่ละคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ไม่ผ่าน ...”

(ครูระย้า, 2 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันประชุมเพื่อสะท้อนผลการจัดฝึกอบรมเชิง ปฏิบัติการ ซึ่งสรุปได้ว่า การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจสามารถดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้และพบว่า การพัฒนาครู โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีคู่มือประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ กลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการมีความรู้ความเข้าใจ ด้านการประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จึงทำให้เกิดความรู้และประสบการณ์ตรง ซึ่งจะเป็แนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้กับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้เป็นอย่างดี แต่ยังมีบางประเด็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น คือ 1) ชุดฝึกปฏิบัติการมีไม่เพียงพอ ซึ่ง แก้ปัญหาโดยพิมพ์เพิ่มเติม ณ จุดฝึกอบรมเพื่อให้ทันต่อการฝึกปฏิบัติการ 2) เวลาในการ ฝึกอบรมไม่เพียงพอ จึงทำให้เวลาในการนำเสนอานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีเวลาน้อย เนื่องจากในกลุ่มที่ 1 วันแรก ใช้เวลาในพิธีเปิดการฝึกอบรมเกินเวลาที่กำหนด

2.1.2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กับครูเป้าหมาย กลุ่มที่ 2 (Loop 2)

1) การวางแผน (Planning)

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ได้จาก ระยะที่ 1 และผลจากการดำเนินการกลุ่มที่ 1 (Loop 1) มาประชุมวางแผนร่วมกัน กับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ซึ่งรายละเอียดดังนี้

1.1) นำข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ได้จาก ระยะที่ 1 และผลจากการดำเนินการกลุ่มที่ 1 (Loop 1) มาวิเคราะห์ หาจุดที่ต้องดำเนินการพัฒนา

1.2) กำหนดกรอบเนื้อหา กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาเพื่อพัฒนาครูกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้เนื้อเช่นเดียวกันกับกลุ่มที่ 1 (Loop 1)

1.3) วิธีการพัฒนา ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ(Action Plan)

1.4) เครื่องมือการวิจัย ใช้เครื่องมือเช่นเดียวกันกับกลุ่มที่ 1 (Loop 1)

1.5) เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย กำหนดให้ การสังเกต สัมภาษณ์ ครูกลุ่มเป้าหมาย เริ่มตั้งแต่พิธีเปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและขึ้นไปใช้ปฏิบัติการจริงในโรงเรียน

1.6) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มที่ 2(Loop 2) ครูกลุ่มเป้าหมาย ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนบ้านเชียงชินโนนคู่ 6 คน, โรงเรียนบ้านคำผาง 8 คน, โรงเรียนบ้านอาพืด 5 คน, โรงเรียนบ้านผักไหม 12 คน รวมทั้งสิ้น 31 คน ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 8-9 มิถุนายน 2556 ณ ห้องประชุมโรงเรียนโนนนารายณ์วิทยา

ผู้วิจัยวางแผนพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งดำเนินการตามแผนปฏิบัติ(Action Plan) พอสรุปได้ ดังนี้

1.7) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ กิจกรรม ได้แก่ การวิเคราะห์ตัวชี้วัด การวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ การจัดทำแนวทางการประเมิน การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การวางแผนพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การรายงานผลการประเมิน

1.8) ศึกษาด้วยตนเองจากเอกสารคู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ครูกลุ่มเป้าหมายศึกษาเอกสารคู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมได้แก่ ศึกษาหลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ความเป็นมาและความสำคัญ การพัฒนาและเครื่องมือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งมีทั้ง วัตถุประสงค์ เนื้อหาความรู้ ใบงาน ตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง และแบบประเมินในแต่ละตอน

1.9) ดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ครูกลุ่มเป้าหมายดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนด ได้แก่ การรายงานผลการประเมิน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การวางแผนพัฒนาผู้เรียน

1.10) การนิเทศ ติดตาม ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย คือ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูวิชาการ โรงเรียนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ นิเทศ ติดตาม ให้การช่วยเหลือแนะนำ ครูกลุ่มเป้าหมาย เกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กิจกรรมได้แก่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การแนะนำช่วยเหลือ การติดตามตรวจสอบการวางแผนพัฒนาและการประเมินผล

1.11) สังเกตและสะท้อนผล ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย สังเกต การปฏิบัติงานของครูกลุ่มเป้าหมายและนำผลการปฏิบัติงานมาสะท้อนผล กิจกรรมได้แก่ การสังเกตการวางแผนและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การสังเกตร่องรอยการปฏิบัติงาน การสังเกตการวัดและประเมินผู้เรียน การนำผลการปฏิบัติงานมาสะท้อนผล การสังเกต การรายงานผลการประเมิน การประเมินผลการลงมือปฏิบัติงานของครู

1.12) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ครูกลุ่มเป้าหมาย นำผลจากการลงมือปฏิบัติมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เพื่อหาแนวทาง ปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น กิจกรรม ได้แก่ การร่วมกันพัฒนาแนวทางการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนของสถานศึกษา การนำผลการปฏิบัติงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การร่วมกันพัฒนาจุดด้อยหรือจุดที่ควรพัฒนา

1.13) การประเมินผล สรุปรายงาน ผู้วิจัยร่วมกับครูกลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการสรุปผล กิจกรรมได้แก่ การสรุปผลการดำเนินการ การประเมินผลการพัฒนา การรายงานผู้เกี่ยวข้อง

2) การลงมือปฏิบัติ (Action) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มที่ 2

(Loop 2)

ผู้วิจัยได้นำผลจากการสะท้อนผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการใน
กลุ่มที่ 1 มาวางแผนร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เช่น เพิ่มเติม
จำนวนเอกสารประกอบการฝึกอบรมให้ครบตามจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม และกำชับ
เกี่ยวกับเวลาการฝึกอบรม ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ โดยกลุ่มที่ 2 เป็นครูกลุ่มเป้าหมาย
ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนบ้านเชียงชิน โนนคู่ 6 คน, โรงเรียนบ้านคำผาง 8 คน, โรงเรียน
บ้านอาพืด 5 คน, โรงเรียนบ้านผักไหม 12 คน รวมทั้งสิ้น 31 คน ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
ในวันที่ 8-9 มิถุนายน 2556 ณ ห้องประชุมโรงเรียนโนนนารายณ์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 เป็นการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยได้เชิญผู้วิจัย และ
คณะศึกษานิเทศก์ กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ซึ่งมีความรู้ความสามารถด้านการวัดผล เป็นวิทยากร ให้ความรู้
เกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและดำเนินการ
ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

การดำเนินการ วันแรก (8 มิถุนายน 2556) ภาคเช้า เริ่มจากพิธีเปิด
โดยนายจตุพร บุญระดม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
เป็นประธานในพิธีเปิด จากนั้นคณะวิทยากร ได้เริ่มดำเนินการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ตาม
ตารางการฝึกอบรม โดยใช้คู่มือประกอบการฝึกอบรม ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้ ทดสอบ
ความรู้ความเข้าใจครูกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย ใช้เวลา 15 นาที เพื่อทบทวนและวัดความรู้
ความเข้าใจ พบว่า ผลจากการทดสอบ ก่อนฝึกอบรม จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยรวม
มีคะแนนเฉลี่ย 11.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.66 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่มีความรู้ความ
เข้าใจน้อยเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จากนั้นเป็นดำเนินการ
ตามองค์ประกอบของการฝึกอบรม โดยแบ่งครูออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4-8 คน ซึ่งส่วนใหญ่แต่ละ
กลุ่มจะเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนเดียวกันและฝึกปฏิบัติการ ประกอบด้วย การออกแบบการวัด
และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การรายงานผลการประเมิน และถึงเวลา 12.00น.
พักรับประทานอาหารกลางวัน

ภาคบ่าย เริ่ม ตั้งแต่เวลา 13.00 น. ได้แยกเป็นรายกลุ่ม โดยแยกเข้า
ห้องปฏิบัติการ ที่ทางโรงเรียนจัดสถานที่ให้ตามที่ผู้วิจัย ได้วางแผนไว้ โดยมีคณะวิทยากรเข้า
ร่วมประจำกลุ่ม เพื่อให้ครูกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มโรงเรียน ได้คิดและลงมือปฏิบัติตาม

ใบงานอย่างอิสระ จากนั้นจึงได้ดำเนินการดำเนินการฝึกปฏิบัติ การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล แนวทางการประเมิน จนถึงเวลา 15.00 น. ให้แต่ละกลุ่มนำผลจากการปฏิบัติมานำเสนอหน้าห้อง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งและกัน มีการซักถามกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร บรรยากาศในการฝึกอบรมดีมาก แลกเปลี่ยนกันตลอดเวลาขณะที่มีการนำเสนอผลของแต่ละกลุ่ม จากนั้นคณะวิทยากรและครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกันสรุปผลการดำเนินการฝึกอบรมจนถึงเวลา 16.20 น. จึงเลิกการฝึกอบรมของวันแรก

วันที่สอง (9 มิถุนายน 2556) เริ่มดำเนินการฝึกปฏิบัติการจากการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ การวางแผนพัฒนาผู้เรียน และการวิเคราะห์หัวข้อวัด ต่อจากวันแรกจนถึงเวลา 12.10 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

ภาคบ่าย เริ่มตั้งแต่ เวลา 13.00 น. ดำเนินการขึ้น การรายงานผลการประเมินแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าห้องฝึกอบรม คณะวิทยากรและครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกันสรุปอภิปรายซักถามแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และทดสอบหลังการฝึกอบรม จนถึงเวลา 16.00 น. พิธีปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

การดำเนินการ ทุกขั้นตอน เป็นไปตามกรอบการฝึกปฏิบัติการ ซึ่งกำหนดไว้ในชุดฝึกปฏิบัติการ เช่น แบ่งกลุ่มผู้เข้าฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการโดยกระบวนการกลุ่มศึกษาความรู้และลงมือปฏิบัติ ตามใบความรู้ ใบงาน/ใบกิจกรรม ของแต่ละแผนการฝึกปฏิบัติการ ซึ่งมีคำชี้แจงประกอบการปฏิบัติทุกกิจกรรม แจกให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ทุกคน ๆ ละ 1 ชุด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายทุกคน แต่ละกลุ่มต้องบันทึกผล การปฏิบัติกิจกรรมตามแบบบันทึกผล นำเสนอผลงาน จากนั้นวิทยากรบรรยายสรุป แลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้ผู้เข้าฝึกอบรมทุกคนบันทึกผล ของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำสุดมีการวางแผนนิเทศ ติดตาม ประเมินผล เพื่อเสนอแนะให้ความช่วยเหลือครูกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3) การสังเกต (Observation) กลุ่มที่ 2 (Loop2) ระหว่างฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

ผลการสังเกต (Observation) โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการสังเกต ครูกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมาย มีพฤติกรรมต้องการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีบรรยากาศดีในการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีความสนใจและปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนดในกระบวนการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีความตั้งใจมีความกระตือรือร้น

และพยายามที่จะศึกษาหาความรู้จากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการแสดงออกถึงความร่วมมือที่ดีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และมีการแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และยังพบว่า ก่อนการฝึกอบรม ครูกลุ่มเป้าหมายยังขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน แต่เมื่อเข้ารับการฝึกอบรมแล้ว ทำให้มีความรู้ความเข้าใจสังเกตได้จากการปฏิบัติงานในกลุ่ม การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มและกลุ่มใหญ่ในห้องฝึกปฏิบัติการ จากการนำเสนอผลการฝึกปฏิบัติ เนื่องจากได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้รู้และเข้าใจการออกแบบการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การรายงานผลการประเมินการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล แนวทางการประเมิน ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังได้สัมภาษณ์ขณะฝึกปฏิบัติการ มีการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่อง และวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย มีความตั้งใจ มีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติแต่ละกิจกรรม เป็นอย่างดี มีการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นร่วมกับวิทยากรอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีบรรยากาศดีในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน ส่วนผลจากการสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย พบว่า ก่อนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ครูผู้สอนทุกคนยังเข้าใจไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน หลังจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้และเข้าใจ เพิ่มขึ้น สามารถนำเสนอ การวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ การวางแผนพัฒนาผู้เรียน และการวิเคราะห์ตัวชี้วัด นอกจากนี้ ยังมีการทดสอบความรู้ความเข้าใจโดยใช้แบบทดสอบเดิม พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 17.06 ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน 1.15 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ การทดสอบก่อนฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5.16 แสดงให้เห็นว่า ครูกลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น และครูกลุ่มเป้าหมายสามารถนำเสนอได้ถูกต้อง ตามขั้นตอนการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่กำหนด ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอผลการทดสอบ ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบคะแนนผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มที่ 2 ระหว่างหลังการฝึกอบรมและก่อนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

ความรู้ความเข้าใจ	N	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t
หลังการฝึกอบรม	31	17.06	1.53	160	922	16.048**
ก่อนการฝึกอบรม	31	11.90	1.66			

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 18 พบว่า คะแนนผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มที่ 2 ระหว่างหลังการฝึกอบรมและก่อนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ คะแนนผลการทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) การสะท้อนผล (Reflection) กลุ่มที่ 2 (Loop2)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันสะท้อนผลการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยนำผลจากการสังเกต สัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“...ขณะที่วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มเป้าหมาย มีความตั้งใจและสนใจ ให้การรับฟังเป็นอย่างดี มีการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นร่วมกับวิทยากรอย่างต่อเนื่องบรรยากาศในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการดีมาก...”

(ผู้วิจัย, 9 มิถุนายน 2556 : การสังเกต)

“...ก่อนฝึกอบรม รู้คุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ผลการประเมินทำไม่ถูกต้องตามแบบแผน แต่หลังฝึกอบรมเข้าใจและรู้จักแบบประเมินมากขึ้นเรื่อยๆ ...”

(ครูอภิชาติ, 9 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ก่อนฝึกอบรม เข้าใจไม่ค่อยชัดเจน หลังฝึกอบรม เข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้ สามารถสร้างแบบประเมิน แบบสังเกต แบบสอบถามได้ ...”

(ครูสมบุญ, 9 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ก่อนฝึกอบรม มีความรู้ไม่ชัดเจน หลังฝึกอบรมรู้แนวทางการประเมิน การสรุปผลที่ถูกต้อง สร้างแบบประเมินได้ รู้เด็กเป็นรายบุคคลและมีข้อมูลไว้รองรับ สมศ. ...”

(ครูสุพรรณ, 9 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ก่อนฝึกอบรมมีความรู้แบบครึ่ง ๆ กลาง ๆ หลังฝึกอบรมได้รับความรู้จากจิตกลางไปหาเต็ม มีความรู้ในการประเมินเด็ก ...”

(ครูประมวล, 9 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ก่อนฝึกอบรมไม่มีความเข้าใจในแบบประเมิน หลังฝึกอบรมมีความเข้าใจเป็นอย่างดี ...”

(ครูทองพูน., 9 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

จากผลการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยขอสรุปสะท้อนผลได้ว่า การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีเป้าหมายเพื่อให้ กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจสามารถดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้และพบว่า การพัฒนาครูโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ สามารถทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ มีคู่มือประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการมีความรู้ความเข้าใจ ด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จึงทำให้เกิดความรู้และประสบการณ์ตรง ซึ่งจะเป็แนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ มีข้อค้นพบบางประเด็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้ดีขึ้น คือ ห้องฝึกปฏิบัติการ หลังจากมอบหมายงานให้แก่กลุ่มฝึกปฏิบัติงานกลุ่มย่อย เป็นรายโรงเรียน พบว่า มีบางกลุ่มย่อยไปใช้ห้องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานกลุ่มย่อย ทำให้การสนทนาแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่มย่อยไม่สะดวก ประกอบกับอากาศในวันนั้นร้อน ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาโดยการย้ายกลุ่มย่อยไปอยู่ที่

อาคารอเนกประสงค์ของโรงเรียน ซึ่งมีความสะดวกกว่าเดิมและมีโต๊ะเก้าอี้เหมาะสำหรับปฏิบัติงานกลุ่มย่อย

2.1.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กับครูเป้าหมาย กลุ่มที่ 3 (Loop 2)

1) การวางแผน (Planning)

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ได้จาก ระยะที่ 1 และผลจากการดำเนินการกลุ่มที่ 2 (Loop 2) มาประชุมวางแผนร่วมกัน กับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ซึ่งรายละเอียดดังนี้

1.1) นำข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ได้จาก ระยะที่ 1 และผลจากการดำเนินการกลุ่มที่ 2 (Loop 2) มาวิเคราะห์ หาคะจุดที่ต้องดำเนินการพัฒนา

1.2) กำหนดกรอบเนื้อหา กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาเพื่อพัฒนาครูกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้เนื้อเช่นเดียวกันกับกลุ่มที่ 1 (Loop 1) และกลุ่มที่ 2 (Loop 2)

1.3) วิธีการพัฒนา ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan)

1.4) เครื่องมือการวิจัย ใช้เครื่องมือเช่นเดียวกันกับกลุ่มที่ 1 (Loop 1) และกลุ่มที่ 2 (Loop 2)

1.5) เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย กำหนดให้มีการสังเกต สัมภาษณ์ ครูกลุ่มเป้าหมาย เริ่มตั้งแต่พิธีเปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและขึ้นไปใช้ปฏิบัติการจริงในโรงเรียน

1.6) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มที่ 3 (Loop 3) ครูกลุ่มเป้าหมาย ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนบ้านโนน 13 คน, โรงเรียนบ้านจี้เหล็ก 7 คน, โรงเรียนบ้านหนองบัวงาม 6 คน, โรงเรียนบ้านหนองไม้งาม 2 คน รวมทั้งสิ้น 28 คน ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 15-16 มิถุนายน 2556 ณ ห้องประชุมโรงเรียนโนนนารายณ์วิทยา

ผู้วิจัยวางแผนพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งดำเนินการตามแผนปฏิบัติ (Action Plan) พอสรุปได้ ดังนี้

1.7) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ กิจกรรม ได้แก่ การวิเคราะห์หัวข้อวัด การวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ การจัดทำแนวทางการประเมิน การสร้างเครื่องมือวัดและ

ประเมินผล การวางแผนพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การรายงานผลการประเมิน

1.8) ศึกษาด้วยตนเองจากเอกสารคู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ครูกลุ่มเป้าหมายศึกษาเอกสารคู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรม ได้แก่ ศึกษาหลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ความเป็นมาและความสำคัญ การพัฒนาและเครื่องมือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งมีทั้ง วัตถุประสงค์ เนื้อหาความรู้ ใบบาง ตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง และแบบประเมินในแต่ละตอน

1.9) ดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ครูกลุ่มเป้าหมายดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนด ได้แก่ การรายงานผลการประเมิน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การวางแผนพัฒนาผู้เรียน

1.10) การนิเทศ ติดตาม ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ โรงเรียนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ นิเทศ ติดตาม ให้การช่วยเหลือแนะนำ ครูกลุ่มเป้าหมาย เกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กิจกรรม ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การแนะนำช่วยเหลือ การติดตามตรวจสอบการวางแผนพัฒนาและการประเมินผล

1.11) สังเกตและสะท้อนผล ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย สังเกตการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเป้าหมายและนำผลการปฏิบัติงานมาสะท้อนผล กิจกรรม ได้แก่ การสังเกตการวางแผนและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การสังเกตร่องรอยการปฏิบัติงาน การสังเกต การวัดและประเมินผู้เรียน การนำผลการปฏิบัติงานมาสะท้อนผล การสังเกตการรายงานผลการประเมิน การประเมินผลการลงมือปฏิบัติงานของครู

1.12) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ครูกลุ่มเป้าหมาย นำผลจากการลงมือปฏิบัติมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น กิจกรรม ได้แก่ การร่วมกันพัฒนาแนวทางการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนของสถานศึกษา การนำผลการปฏิบัติงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การร่วมกันพัฒนาจุดด้อยหรือจุดที่ควรพัฒนา

1.13) การประเมินผล สรุปรายงาน ผู้วิจัยร่วมกับครูกลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการสรุปผล กิจกรรม ได้แก่ การสรุปผลการดำเนินการ การประเมินผลการพัฒนา การรายงานผู้เกี่ยวข้อง

2) การลงปฏิบัติ (Action) ฝึกรวมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มที่ 3 (Loop3)

ผู้วิจัยได้นำผลจากการสะท้อนผลการฝึกรวมเชิงปฏิบัติการในกลุ่มที่ 2 มาวางแผนร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เช่น ให้จัดกลุ่มย่อยภายในห้องประชุมใหญ่ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกรวมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สะดวกขึ้นและเป็นห้องที่มีเครื่องปรับอากาศ เพื่อที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกรวมได้ลงมือปฏิบัติงานอย่างมีความสุข กลุ่มที่ 3 เป็นครูกลุ่มเป้าหมาย ที่ปฏิบัติ การสอนในโรงเรียน บ้านโนน 13 คน, โรงเรียนบ้านจี้เหล็ก 7 คน, โรงเรียนบ้านหนองบัวงาม 6 คน, โรงเรียนบ้านหนองไม้งาม 2 คน รวมทั้งสิ้น 28 คน ฝึกรวมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 15-16 มิถุนายน 2556 ณ ห้องประชุมโรงเรียน โนนนารายณ์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 ซึ่งเป็นการฝึกรวมเชิงปฏิบัติการ โดยได้เชิญผู้วิจัย และคณะศึกษานิเทศก์ชุดเดิม เป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและมีการดำเนินการฝึกรวมเชิงปฏิบัติการโดยดำเนินการ ดังนี้

การดำเนินการ วันแรก(15 มิถุนายน 2556) ภาคเช้า เริ่มจากพิธีเปิด โดยนายกิตติภักดิ์ ไกรเพชร รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 เป็นประธานในพิธีเปิด จากนั้นคณะวิทยากร ได้เริ่มดำเนินการฝึกรวมเชิงปฏิบัติการ ตามตารางการฝึกรวม โดยใช้คู่มือประกอบการฝึกรวม ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้ ทดสอบความรู้ความเข้าใจครูกลุ่มเป้าหมาย ใช้เวลา 15 นาที เพื่อทบทวนและวัดความรู้ความเข้าใจ พบว่า ผลจากการทดสอบก่อนฝึกรวม จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย 11.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.84 แสดงให้เห็นว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจน้อยเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากนั้นเป็นการดำเนินการตามองค์ประกอบของ การฝึกรวม โดยแบ่งครูออกเป็นกลุ่มๆละ 4-8 คน ซึ่งส่วนใหญ่แต่ละกลุ่มจะเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนเดียวกัน และฝึกรวมปฏิบัติการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ตัวชี้วัด การวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ และถึงเวลา 11.55น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

ภาคบ่าย เริ่ม ตั้งแต่เวลา 13.00 น. ได้แยกเป็นรายกลุ่มโดยแยกเข้ากลุ่มปฏิบัติการในห้องประชุมใหญ่ตามที่ผู้วิจัยได้วางแผนไว้ โดยมีคณะวิทยากรเข้าร่วมประจำกลุ่ม เพื่อให้ครูกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มโรงเรียน ได้คิดและลงมือปฏิบัติตามใบงานอย่างอิสระ จากนั้นจึงดำเนินการฝึกรวมปฏิบัติการ จัดทำแนวทางการประเมินการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การวางแผนพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จนถึงเวลา 15.20 น. ให้แต่ละกลุ่มนำผลจากการปฏิบัติมานำเสนอหน้าห้อง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

มีการซักถามกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร บรรยากาศในการฝึกอบรมสนุกสนาน แลกเปลี่ยนกันตลอดเวลาที่มีการนำเสนอผลของแต่ละกลุ่ม จากนั้นคณะวิทยากรและครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกันสรุปผลการดำเนินการฝึกอบรม จนถึงเวลา 16.00 น. จึงเลิกการฝึกอบรมของวันแรก

วันที่สอง (16 มิถุนายน 2556) เริ่มดำเนินการจากการการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฝึกประเมินผู้เรียน จนถึงเวลา 12.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

ภาคบ่าย เริ่มตั้งแต่ เวลา 13.00 น. ฝึกการรายงานประเมินผล และคณะวิทยากรได้เพิ่มเติมโดยสอดแทรกเทคนิคการคิดวิเคราะห์ โดยการสร้างโจทย์คำถาม แล้วให้ครูกลุ่มเป้าหมายคิดและหาคำตอบใช้เวลาประมาณ 30 นาที เพื่อสร้างบรรยากาศในการฝึกอบรม จากนั้นจึงดำเนินการขึ้นการรายงานผลการประเมิน และให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าห้องฝึกอบรม คณะวิทยากรและครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน สรุปอภิปรายซักถามแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และดำเนินการทดสอบหลังการฝึกอบรมจนถึงเวลา 16.00 น. ปิดปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

การดำเนินการ ทุกขั้นตอนเป็นไปตามกรอบการฝึกปฏิบัติการ ซึ่งกำหนดไว้ในชุดฝึกปฏิบัติการ เช่นเดียวกับ กลุ่มที่ 1 (Loop1) และกลุ่มที่ 2 (Loop2) จากนั้นวิทยากรบรรยายสรุป แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และให้ผู้เข้าฝึกอบรมทุกคนบันทึกผล ของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีการวางแผนติดตาม ประเมินผล เพื่อเสนอแนะให้ความช่วยเหลือครูกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3) การสังเกต (Observation) กลุ่มที่ 3 (Loop3) ระหว่างฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

ผลการสังเกต (Observation) โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการสังเกต ครูกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมาย มีพฤติกรรมต้องการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีบรรยากาศดีในการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีความสนใจและปฏิบัติตามที่กำหนดในกระบวนการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีความตั้งใจมีความกระตือรือร้นและพยายามที่จะศึกษาหาความรู้จากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการแสดงออกถึงความร่วมมือที่ดีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และมีการแสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ นอกจากนี้ยังพบว่า ก่อนการฝึกอบรม ครูกลุ่มเป้าหมายยังขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนา

และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน แต่เมื่อเข้ารับการศึกษาแล้ว ทำให้มีความรู้ความเข้าใจ มีความมั่นใจในการประเมินผู้เรียน สืบเนื่องจากการปฏิบัติงานในกลุ่ม การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มและกลุ่มใหญ่ในห้องฝึกปฏิบัติการ จากการนำเสนอผลการฝึกปฏิบัติ เนื่องจากได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้รู้และเข้าใจการออกแบบการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การรายงานผลการประเมิน การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล รวมทั้งแนวทางการประเมิน ได้อย่างถูกต้อง

ผลจากการสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย พบว่า ก่อนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ครูผู้สอนทุกคนยังเข้าใจไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน หลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้และเข้าใจ เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีการทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการฝึกอบรม โดยใช้แบบทดสอบเดิมที่เคยทดสอบแล้วก่อนการฝึกอบรม พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 17.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.20 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5.28 แสดงให้เห็นว่า ครูกลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบคะแนนผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มที่ 3 ระหว่างหลังการฝึกอบรมและก่อนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

ความรู้ความเข้าใจ	N	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t
หลังการฝึกอบรม	28	17.14	1.20	148	904	13.173**
ก่อนการฝึกอบรม	28	11.86	1.84			

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 19 พบว่า คะแนนผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มที่ 3 ระหว่างหลังการฝึกอบรมและก่อนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ คะแนนผลการทดสอบหลังการฝึกอบรม สูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) การสะท้อนผล (Reflection) Loop3

ผลจากการสังเกต สัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบการวิเคราะห์ ข้อมูล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“...ขณะที่วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มเป้าหมาย มีความตั้งใจและสนใจ ให้การรับฟังเป็นอย่างดี มีการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นร่วมกับวิทยากรอย่างต่อเนื่องทำให้บรรยากาศในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการดีขึ้น...”

(ผู้วิจัย, 16 มิถุนายน 2556 : การสังเกต)

“...ก่อนฝึกอบรม ยังไม่เข้าใจเกณฑ์และวิธีการประเมิน แต่หลังฝึกอบรมเข้าใจวิธีการประเมินและนำไปใช้กับเด็กได้ ...”

(ครูสมจิต, 16 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“...ก่อนฝึกอบรม เข้าใจพอประมาณ ร้อยละ 60 หลังฝึกอบรม ได้ความรู้เพิ่มจากเดิม เป็นร้อยละ 90 ...”

(ครูวริทธิ์ฐา, 16 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ก่อนฝึกอบรม มีความรู้บ้าง หลังฝึกอบรม มีความรู้ในเรื่องแนวทางการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังจากทำผิดมาในเรื่องการให้คะแนนตามตัวชี้วัดและสรุปผลการประเมิน ...”

(ครูอัมพร, 16 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ก่อนฝึกอบรมมีความรู้บ้างแต่ยังไม่ชัดเจน หลังฝึกอบรม มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น มีวิธีทำงานที่ชัดเจน ถูกต้อง สมบูรณ์ตามที่ได้อบรมในครั้งนี้...”

(ครูมณีพรรณ, 16 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“...ก่อนฝึกอบรมมีความรู้น้อยมาก หลังฝึกอบรม มีความรู้เพิ่มมากขึ้นสามารถนำไปใช้ในการประเมินนักเรียนได้ตามสภาพจริง ...”

(ครูสาคร, 16 มิถุนายน 2556 : การสัมภาษณ์)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันสะท้อนผลการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งสรุปได้ว่า การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีเป้าหมายเพื่อให้ กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ สามารถดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ และพบว่า รูปแบบการพัฒนาครู โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ สามารถทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมิน

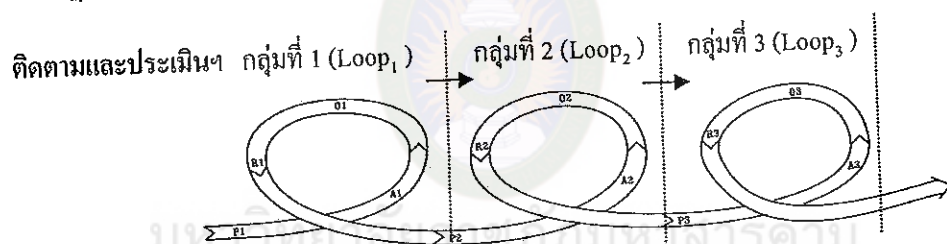
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ มีคู่มือประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้กลุ่มเป้าหมาย ที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการมีความรู้ความเข้าใจ ด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จึงทำให้เกิดความรู้และประสบการณ์ตรงซึ่งจะเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ ผู้วิจัยเชื่อได้ว่า กระบวนการพัฒนาครูโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการทำให้กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจและได้รับประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งผลจากการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต พบว่า ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการยังเข้าใจ ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน แต่หลังจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย ทุกคน มีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำเสนอรูปแบบวิธีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ถูกต้อง ได้รับประสบการณ์จากการลงมือฝึกปฏิบัติการด้วยตนเอง และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อนำประสบการณ์ที่ได้รับ ไปใช้ปฏิบัติการจริง และยังพบว่า กลุ่มเป้าหมาย มีความตั้งใจกระตือรือร้นสนใจ มีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติแต่ละกิจกรรมได้เป็นอย่างดี มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกับวิทยากรอย่างต่อเนื่อง ส่วนบรรยากาศในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยภาพรวมแต่ละจุดฝึกอบรม มีบรรยากาศดี คณะวิทยากรและกลุ่มเป้าหมายเป็นกันเอง มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา แสดงให้เห็นถึงครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจจริง สามารถถ่ายทอดออกมาได้อย่างถูกต้อง และมีเจตคติที่ดีต่อการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

จากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลได้ว่า ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะเจตคติที่ดี ต่อการประเมินและสามารถดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ และรูปแบบการพัฒนาครูที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาครู และทำให้การดำเนินการพัฒนาครูประสบผลสำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบหลักที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ มีรายละเอียด ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ตัวชี้วัด 2) การวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ 3) การจัดทำแนวทางการประเมิน 4) การสร้างเครื่องมือวัด

และประเมินผล 5) การวางแผนพัฒนาผู้เรียน 6) การพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ 7) การรายงานผลการประเมิน

2.2 ผลการติดตามและประเมินผลการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

เมื่อผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ครูกลุ่มเป้าหมาย ได้ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ครบทั้ง 3 กลุ่ม (Loop 1-3) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้เกิดความมั่นใจและเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่คณะครูผู้ร่วมวิจัยว่าสามารถปฏิบัติงานได้ตามที่ได้รับการพัฒนาหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยและคณะจึงได้ออกติดตามและประเมินผลการพัฒนาครู ทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่งกระบวนการทำงาน ได้ยึดหลักการหรือขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การลงมือปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) โดยยึดผังความคิดในการติดตามและประเมินผล ดังแผนภาพที่ 7

แผนภาพที่ 7 ผังความคิดในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาครู

ในขั้นนี้ ผู้วิจัยขอรายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานทั้ง 3 กลุ่ม (Loop 1-3) ดังนี้

2.2.1 ผลการติดตามและประเมินผลการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มที่ 1 (Loop1)

1) การวางแผน (Planning) กลุ่มที่ 1 (Loop 1)

วางแผน (Planning) หลังจากได้พัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันกำหนดขอบเขตในการติดตามประเมินผลการพัฒนา ดังกล่าวในสาระสำคัญ ดังนี้

1.1) ผู้วิจัยเชิญประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการ
 1.2) กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการดำเนินการ โดยเห็นควร
 ให้เวลาประมาณ 1 เดือน เนื่องจากครูกลุ่มเป้าหมายได้ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแล้ว
 จึงกำหนดในวันที่ 2 กรกฎาคม 2556 เป็นวันดำเนินการติดตามและประเมินผล

1.3) สถานที่ดำเนินการ ใช้ห้องประชุม โรงเรียน โนนนารายณ์วิทยา
 เนื่องจากเป็นสถานที่ที่เหมาะสม เป็นศูนย์กลางของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย สถานที่สะดวกต่อ
 การประสานงานกับทุกฝ่าย

1.4) ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ทำการติดตามและประเมินผล
 ประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนิเทศ ติดตามช่วยเหลือแนะนำ และประเมินผล
 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

1.5) เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล ได้แก่ แบบ
 สังเกต แบบสัมภาษณ์

1.6) วิธีการติดตามและประเมินผล ดำเนินการประเมินผลการ
 ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การสังเกตและ
 สະท้อนผลการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเป้าหมาย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2) การลงมือปฏิบัติ (Action) กลุ่มที่ 1 (Loop 1)

หลังจากวางแผนว่าจะดำเนินการอย่างไรแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการ
 ตามที่วางแผนไว้ ปรากฏดังนี้

2.1) ผู้วิจัย ได้เชิญ ผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และครู
 กลุ่มเป้าหมาย โดยได้นัดหมายติดตามและประเมินผล เพื่อเตรียมการรับการติดตามและ
 ประเมินผล ซึ่งได้กำหนดวันที่ 2 กรกฎาคม 2556 เป็นวันดำเนินการ

2.2) สถานที่ดำเนินการ ใช้ห้องประชุมของโรงเรียน โนนนารายณ์
 วิทยา ซึ่งเป็นศูนย์กลางและสะดวกต่อการดำเนินการ

2.3) ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ทำการประเมิน คณะผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย
 ได้กำหนดประเด็นสำหรับประเมิน ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ตัวชี้วัด 2) การวิเคราะห์
 พฤติกรรมบ่งชี้ 3) การจัดทำแนวทางการประเมิน 4) การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล
 5) การวางแผนพัฒนาผู้เรียน 6) การพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 และ 7) การรายงานผลการประเมิน

2.4) วิธีการประเมิน ครูกลุ่มเป้าหมายนำเสนอผลงานการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน คนละไม่เกิน 15 นาที โดยมีผู้วิจัยร่วมกับผู้ร่วมวิจัยเป็นผู้ประเมิน จากนั้นวิพากษ์วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมให้ข้อเสนอแนะ ทำการประเมินโดยใช้แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละคน

3) การสังเกต (Observation) กลุ่มที่ 1 (Loop 1)

ในระหว่างที่ทำการติดตามและประเมินผล ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมทำการประเมิน โดยใช้แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ดังนี้

ขณะติดตามและประเมินผล ได้สังเกต และสนทนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างครูกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจกระบวนการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ดำเนินการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทั้งนี้ ครูกลุ่มเป้าหมายบางคนได้นำเอกสารการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ตนเองสร้างขึ้นมา แลกเปลี่ยน เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งครูกลุ่มเป้าหมาย สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะรายงานผู้เกี่ยวข้องได้ และพบ ร่องรอยการปฏิบัติงาน ซึ่งมีเอกสารเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการพัฒนานักเรียน แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยใช้แบบสังเกตเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ติดตามและประเมินกับผู้รับการติดตาม พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พร้อมทั้งนำทักษะการประเมิน มาใช้ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนที่ตนเองปฏิบัติการสอนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

4) สะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect) กลุ่มที่ 1 (Loop 1)

หลังจากได้ประเมินผลการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้ร่วมกันสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อการปรับปรุงในการดำเนินงานในครั้งต่อไป ซึ่งได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูกลุ่มเป้าหมาย ได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย จึงขอยกตัวอย่างพอสังเขป ดังนี้

“...ได้รู้จักเด็ก มีข้อมูลเด็ก และมีวิธีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ...”

(ครูสมบัติ, 2 กรกฎาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“...รู้แบบประเมินนักเรียน การประเมินเด็กรายบุคคล นำไปใช้ปฏิบัติได้...”

(ครุฉัตรสุตา, 2 กรกฎาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“...ได้ทราบวิธีการทำแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ที่ถูกต้องตามจริง นำไปเป็นแบบประเมินนักเรียน และมีแบบประเมินที่มีระบบเป็นระเบียบ หากมีการฝึกอบรมการรายงานผลการประเมินอีกรอบจะเยี่ยมมากครับ ...”

(ครูสุธี, 2 กรกฎาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

2.2.2 ผลการติดตามและประเมินผลการพัฒนาครูด้านการประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มที่ 2 (Loop2)

1) การวางแผน (Planning) กลุ่มที่ 2 (Loop 2)

วางแผน (Planning) หลังจากได้พัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันกำหนดขอบเขตในการติดตามประเมินการพัฒนา ดังกล่าวในสาระสำคัญ ดังนี้

1.1) ผู้วิจัยเชิญประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการ

1.2) กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการดำเนินการ โดยเห็นควรให้เวลาประมาณ 1 เดือน เนื่องจากครูกลุ่มเป้าหมายได้ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแล้ว จึงกำหนดในวันที่ 19 กรกฎาคม 2556 เป็นวันดำเนินการติดตามและประเมินผล

1.3) สถานที่ดำเนินการ ใช้ห้องประชุมโรงเรียนโนนนารายณ์วิทยา เนื่องจากเป็นสถานที่เหมาะสม เป็นศูนย์กลางของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย สถานที่สะดวกต่อการประสานงานกับทุกฝ่าย

1.4) ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ทำการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนิเทศ ติดตามช่วยเหลือแนะนำ และประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

1.5) เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล ได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์

1.6) วิธีการติดตามและประเมินผล ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การสังเกตและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเป้าหมาย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2) การลงมือปฏิบัติ (Action) กลุ่มที่ 2 (Loop 2)

หลังจากวางแผนว่าจะดำเนินการอย่างไรแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามที่วางแผนไว้ ปรากฏดังนี้

2.1) ผู้วิจัย ได้เชิญ ผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และครูกลุ่มเป้าหมาย โดยได้นัดหมายติดตามและประเมินผล เพื่อเตรียมการรับการติดตามและประเมินผล ซึ่งได้กำหนดวันที่ 19 กรกฎาคม 2556 เป็นวันดำเนินการ

2.2) สถานที่ดำเนินการ ใช้ห้องประชุมของโรงเรียน โนนนารายณ์วิทยา ซึ่งเป็นศูนย์กลางและสะดวกต่อการดำเนินการ

2.3) ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ทำการประเมิน คณะผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้กำหนดประเด็นสำหรับประเมิน ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ตัวชี้วัด 2) การวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ 3) การจัดทำแนวทางการประเมิน 4) การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล 5) การวางแผนพัฒนาผู้เรียน 6) การพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ 7) การรายงานผลการประเมิน

2.4) วิธีการประเมิน ครูกลุ่มเป้าหมายนำเสนอผลงานการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน คนละไม่เกิน 15 นาที โดยมีผู้วิจัยร่วมกับผู้ร่วมวิจัยเป็นผู้ประเมิน จากนั้นวิพากษ์วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมให้ข้อเสนอแนะ ทำการประเมินโดยใช้แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละคน

3) การสังเกต (Observation) กลุ่มที่ 2 (Loop 2)

ในระหว่างที่ทำการติดตามและประเมินผล ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมทำการประเมินโดยใช้แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ดังนี้

ขณะติดตามและประเมินผล ได้สังเกต และสนทนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ระหว่างกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจกระบวนการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ดำเนินการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ ยังพบร่องรอยการปฏิบัติงาน ซึ่งมีเอกสารเกี่ยวกับการประเมิน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการพัฒนานักเรียน แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ครูกลุ่มเป้าหมาย มีเจตคติที่ดีต่อการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4) สะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect) กลุ่มที่ 2 (Loop 2)

หลังจากได้ประเมินผลการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้ร่วมกันสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อการปรับปรุงในการดำเนินงานในครั้งต่อไป ซึ่งผลการพัฒนาครู พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจและสามารถดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ เนื่องจากครูกลุ่มเป้าหมายได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง สร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยตนเอง โดยมีวิทยากรให้คำแนะนำ ช่วยเหลือดูแลอย่างใกล้ชิด ประกอบกับในการพัฒนาครั้งนี้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการนำเอกสารแบบประเมิน เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกัน ทำให้ครูกลุ่มเป้าหมายได้ดูตัวอย่างแบบประเมินจากเพื่อน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จึงทำให้รู้และเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูกลุ่มเป้าหมาย ได้แสดงความคิดเห็นขอยกตัวอย่างพอสังเขป ดังนี้

“...ได้รู้จักเทคนิค วิธีการสร้างแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และมีวิธีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ อยากให้อบรมเกี่ยวกับการรายงานผลเพิ่มเติมอีกรอบ ...”

(ครูบุญโฮม, 19 กรกฎาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... รู้ข้อมูลเด็กรายบุคคล นำไปพัฒนาเด็กได้ ...”

(ครูชาติชาย, 19 กรกฎาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... รู้จักเด็กรายบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลเด็กเพื่อพัฒนาให้ดีขึ้น ได้ข้อมูลรองรับการประเมินจาก สมศ. ...”

(ครูเบญจพร, 19 กรกฎาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

2.2.3 ผลการติดตามและประเมินผลการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มที่ 3 (Loop3)

1) การวางแผน (Planning) กลุ่มที่ 3 (Loop 3)

วางแผน (Planning) หลังจากได้พัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันกำหนดขอบเขตในการติดตามประเมินผลการพัฒนา ดังกล่าวในสาระสำคัญ ดังนี้

- 1.1) ผู้วิจัยเชิญประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการ
- 1.2) กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการดำเนินการ โดยเห็นควรให้เวลาประมาณ 1 เดือน เนื่องจากครูกลุ่มเป้าหมายได้ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแล้ว จึงกำหนดในวันที่ 26 กรกฎาคม 2556 เป็นวันดำเนินการติดตามและประเมินผล
- 1.3) สถานที่ดำเนินการ ใช้ห้องประชุมโรงเรียน โนนนารายณ์วิทยา เนื่องจากเป็นสถานที่เหมาะสม เป็นศูนย์กลางของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย สถานที่สะดวกต่อการประสานงานกับทุกฝ่าย

1.4) ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ทำการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนิเทศ ติดตามช่วยเหลือแนะนำ และประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

1.5) เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล ได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์

1.6) วิธีการติดตามและประเมินผล ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การสังเกตและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเป้าหมาย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2) การลงมือปฏิบัติ (Action) กลุ่มที่ 3 (Loop 3)

หลังจากวางแผนว่าจะดำเนินการอย่างไรแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามที่วางแผนไว้ ปรากฏดังนี้

2.1) ผู้วิจัย ได้เชิญ ผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และครูกลุ่มเป้าหมาย โดยได้นัดหมายติดตามและประเมินผล เพื่อเตรียมการรับการติดตามและประเมินผล ซึ่งได้กำหนดวันที่ 26 กรกฎาคม 2556 เป็นวันดำเนินการ

2.2) สถานที่ดำเนินการ ใช้ห้องประชุมของโรงเรียน โนนนารายณ์วิทยา ซึ่งเป็นศูนย์กลางและสะดวกต่อการดำเนินการ

2.3) ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ทำการประเมิน คณะผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดประเด็นสำหรับประเมิน ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ตัวชี้วัด 2) การวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ 3) การจัดทำแนวทางการประเมิน 4) การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล 5)

การวางแผนพัฒนาผู้เรียน 6) การพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ 7) การรายงานผลการประเมิน

2.4) วิธีการประเมิน ครูกลุ่มเป้าหมายนำเสนอผลงานการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน คนละไม่เกิน 15 นาที โดยมีผู้วิจัยร่วมกับผู้ร่วมวิจัยเป็นผู้ประเมิน จากนั้นวิพากษ์วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมให้ข้อเสนอแนะ ทำการประเมินโดยใช้แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละคน

3) การสังเกต (Observation) กลุ่มที่ 3 (Loop 3)

ในระหว่างที่ทำการติดตามและประเมินผล ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมทำการประเมินโดยใช้แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ดังนี้ ขณะติดตามและประเมินผล ได้สังเกต และสนทนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน ระหว่างครูกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจกระบวนการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ดำเนินการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ ยังพบร่องรอยการปฏิบัติงาน ซึ่งมีเอกสารเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการพัฒนานักเรียน แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ครูกลุ่มเป้าหมาย มีเจตคติที่ดีต่อการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4) สะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect) กลุ่มที่ 3 (Loop 3)

หลังจากได้ประเมินผลการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้ร่วมกันสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อการปรับปรุงในการดำเนินงานในครั้งต่อไป ซึ่งผลการพัฒนาครู พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะเจตคติที่ดีต่อการประเมินและสามารถดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ เนื่องจากครูกลุ่มเป้าหมายได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง สร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยตนเอง โดยมีวิทยากรให้คำแนะนำช่วยเหลือดูแลอย่างใกล้ชิด ประกอบกับในการพัฒนาครั้งนี้ เป็นการนำเสนอผลงาน มีการนำเสนอเอกสารแบบประเมิน เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกัน และครูบางคนนำรายงานผลการประเมินมานำเสนอ ทำให้ครูกลุ่มเป้าหมาย ได้ศึกษา

ตัวอย่างแบบรายงานการประเมินจากเพื่อนครู ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จึงทำให้รู้และเข้าใจ มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมั่นใจว่า ครูกลุ่มเป้าหมายจะนำความรู้ความเข้าใจ ทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาครั้งนี้ไปใช้กับการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ตนเองปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูกลุ่มเป้าหมาย ได้แสดงความคิดเห็น ขอยกตัวอย่างพอสังเขป ดังนี้

“ขณะติดตามและประเมินผล ได้สังเกต และสนทนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างครูกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่า ครูมีความรู้และเข้าใจขั้นตอนการรายงานผล ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมพร้อมที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง ทั้งนี้ ครูกลุ่มเป้าหมายบางคนได้นำผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนชั้นที่ตนเองปฏิบัติการสอนมาใช้ดำเนินการจัดรายงานผลการประเมินจริง ซึ่งครูกลุ่มเป้าหมายสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะรายงานผู้เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

(ผู้วิจัย, 26 กรกฎาคม 2556 : การสังเกต)

“... รู้เข้าใจวิธีการจัดทำแบบประเมินนักเรียน และสามารถจัดทำเองได้ ...”

(ครูพัฒนีย์, 26 กรกฎาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... สามารถจัดทำเองได้ แต่อยากให้มีผลการรายงานผลอย่างเป็นระบบ เพื่อแจ้งผู้ปกครอง ...”

(ครูประสิทธิ์, 26 กรกฎาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ได้ทราบข้อมูลของเด็กเป็นรายบุคคลที่ต้องตามจริง นำไปเป็นฐานข้อมูล ในการยกระดับคุณภาพของผู้เรียน และได้งานที่มีระบบเป็นระเบียบ ...”

(ครูสมพงษ์, 26 กรกฎาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะเจตคติที่ดีต่อการประเมินและสามารถดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ และรูปแบบการพัฒนาครูที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาครู อยู่ในระดับมากที่สุด และทำให้การดำเนินการพัฒนาครูประสบผลสำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยที่ทำให้

ประสบผลสำเร็จ มีรายละเอียด ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ตัวชี้วัด มี 7 องค์ประกอบย่อย คือ วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อนำไปกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อกำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิเคราะห์ความสอดคล้องตัวชี้วัดกับความต้องการของหลักสูตรสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2) ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ มี 4 องค์ประกอบย่อย คือ วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องตัวชี้วัด นิยามความหมายพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เหมาะสมกับตัวชี้วัด เพิ่มเติมปรับปรุงพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และ กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 3) ด้านการจัดทำแนวทางการประเมิน มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ กำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ถูกต้อง เหมาะสม และ เลือกรูปแบบวิธีการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้เหมาะสม 4) ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ เลือกเครื่องมือประเมินสอดคล้องเหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สร้างเครื่องมือประเมินให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และ ความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 5) ด้านการวางแผนพัฒนาผู้เรียน มี 6 องค์ประกอบย่อย คือ วางแผนบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ วางแผนปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษากำหนด พัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และ นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 6) ด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ มีส่วนร่วมในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ของผู้เรียน และ พัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และ 7) ด้านการรายงานผลการประเมิน มี 3
องค์ประกอบย่อย คือ สรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ถูกต้อง
ตามเกณฑ์ที่กำหนด ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้อง เหมาะสม และ
รายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ
นอกจากนี้ยังพบว่า การนิเทศ ติดตาม เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ครูกลุ่มเป้าหมายได้เข้าใจชัดเจน
ยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และ
ผู้นิเทศให้การแนะนำช่วยเหลือ ทำให้ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจและสามารถ
ดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้อย่างเหมาะสม ถูกต้องยิ่งขึ้น

ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาคู่มือด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน

หลังจากได้ทำการพัฒนาคู่มือด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
ผู้เรียน โดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติและออกติดตามประเมินผลเรียบร้อยแล้ว จากนั้นผู้วิจัย มี
ความต้องการทราบว่า รูปแบบการพัฒนาคู่มือด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
ผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นมา ตลอดจนได้ผ่านการทดลองใช้มาตามลำดับว่า
รูปแบบนี้ ส่งผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใดและรูปแบบนี้ มีความเหมาะสมมากน้อย
เพียงใด ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของครูกลุ่มเป้าหมาย ทั้ง 3 กลุ่ม รวม 89 คน
โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบและทำการประเมินความเหมาะสมโดยใช้
แบบประเมิน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องของข้อมูล (Triangulation) และเพื่อให้ได้
ข้อมูลที่ลุ่มลึกขึ้น จึงได้ทำการสัมภาษณ์ประกอบในทุกขั้นตอน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย
ขอนำเสนอ ดังนี้

1. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคู่มือด้านการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ผลการประเมินความพึงพอใจของครูกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อรูปแบบการพัฒนา
คู่มือด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัยขอเสนอตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผล ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการวิเคราะห์ตัวชี้วัด มี 7 องค์ประกอบ			
	1.1 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.20	0.48	มาก
	1.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อนำไปกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.03	0.59	มาก
	1.3 วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.03	0.59	มาก
	1.4 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อกำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	4.12	0.58	มาก
	1.5 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	4.12	0.52	มาก
	1.6 วิเคราะห์ความสอดคล้องตัวชี้วัดกับความต้องการของหลักสูตรสถานศึกษา	4.16	0.52	มาก
	1.7 มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.02	0.58	มาก
	ค่าเฉลี่ย	4.10	0.55	มาก
2	ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ มี 4 องค์ประกอบ			
	2.1 กำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.02	0.56	มาก
	2.2 นิยามความหมายพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เหมาะสมกับตัวชี้วัด	3.98	0.62	มาก

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	2.3 เพิ่มเติมปรับปรุงพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	3.99	0.55	มาก
	2.4 กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.06	0.57	มาก
	ค่าเฉลี่ย	4.01	0.57	มาก
3	ด้านการจัดทำแนวทางการประเมิน มี 3 องค์ประกอบ			
	3.1 กำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.03	0.48	มาก
	3.2 ออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ถูกต้องเหมาะสม	3.91	0.59	มาก
	3.3) เลือกรูปแบบวิธีการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้เหมาะสม	4.01	0.53	มาก
	ค่าเฉลี่ย	3.98	0.53	มาก
4	ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล มี 3 องค์ประกอบ			
	4.1 เลือกเครื่องมือประเมินสอดคล้องเหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3.93	0.56	มาก
	4.2 สร้างเครื่องมือประเมินให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.11	0.46	มาก
	4.3 ความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.09	0.55	มาก
	ค่าเฉลี่ย	4.04	0.52	มาก

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5	ด้านการวางแผนพัฒนาผู้เรียน มี 6 องค์ประกอบ			
	5.1 วางแผนบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.00	0.50	มาก
	5.2 วางแผนปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน	4.12	0.58	มาก
	5.3 จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษากำหนด	4.02	0.58	มาก
	5.4 พัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.06	0.53	มาก
	5.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3.99	0.61	มาก
	5.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.16	0.56	มาก
	ค่าเฉลี่ย	4.06	0.56	มาก
6	ด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มี 3 องค์ประกอบ			
	6.1 มีส่วนร่วมในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.18	0.59	มาก
	6.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.11	0.53	มาก
	6.3 พัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.21	0.63	มาก
	ค่าเฉลี่ย	4.17	0.58	มาก

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
7	ด้านการรายงานผลการประเมิน มี 3 องค์ประกอบ			
	7.1 สรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด	4.16	0.54	มาก
	7.2 ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้อง เหมาะสม	4.31	0.51	มาก
	7.3 รายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ	4.31	0.55	มาก
	ค่าเฉลี่ย	4.26	0.53	มาก
	รวมค่าเฉลี่ยทั้งสิ้น	4.09	0.55	มาก

จากตารางที่ 20 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูกลุ่มเป้าหมายต่อรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.09$) องค์ประกอบหลักที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ ด้านการรายงานผลการประเมิน ($\bar{X} = 4.26$) องค์ประกอบหลักที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดทำแนวทางการประเมิน ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบหลัก ผู้วิจัยขอเสนอ ผลรายองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 ด้านการวิเคราะห์ตัวชี้วัด โดยรวมมีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) จำแนกองค์ประกอบย่อยที่มีผลความพึงพอใจสูงสุด คือ วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.20$) ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีผลความพึงพอใจต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.02$)

1.2 ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ โดยรวมมีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) จำแนกองค์ประกอบย่อยที่มีผลความพึงพอใจสูงสุด คือ กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.06$) ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีผลความ

พึงพอใจต่ำสุด คือ นิยามความหมายพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
เหมาะสมกับตัวชี้วัด ($\bar{X} = 3.98$)

1.3 ด้านการจัดทำแนวทางการประเมิน โดยรวมมีผลความพึงพอใจอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) จำแนกองค์ประกอบย่อยที่มีผลความพึงพอใจสูงสุด คือ กำหนดเกณฑ์
การประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.03$)
ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีผลความพึงพอใจต่ำสุด คือ ออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของผู้เรียนได้ถูกต้อง เหมาะสม ($\bar{X} = 3.91$)

1.4 ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล โดยรวมมีผลความพึงพอใจอยู่
ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) จำแนกองค์ประกอบย่อยที่มีผลความพึงพอใจสูงสุด คือ สร้าง
เครื่องมือประเมินให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.11$) ส่วน
องค์ประกอบย่อยที่มีผลความพึงพอใจต่ำสุด คือ เลือกเครื่องมือประเมินสอดคล้องเหมาะสมกับ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.93$)

1.5 ด้านการวางแผนพัฒนาผู้เรียน โดยรวมมีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 4.06$) จำแนกองค์ประกอบย่อยที่มีผลความพึงพอใจสูงสุด คือ นำแผนการจัดการ
เรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.16$)
ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีผลความพึงพอใจต่ำสุด คือ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้อง
กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.99$)

1.6 ด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยรวมมีผล
ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) จำแนกองค์ประกอบย่อยที่มีผลความพึงพอใจสูงสุด
คือ พัฒนาคำถามความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีผลความพึงพอใจต่ำสุด คือ จัด
กิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
($\bar{X} = 4.11$)

1.7 ด้านการรายงานผลการประเมิน โดยรวมมีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 4.26$) จำแนกองค์ประกอบย่อยที่มีผลความพึงพอใจสูงสุด มี 2 องค์ประกอบย่อย คือ
ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้อง เหมาะสม และรายงานผลการ
ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ ($\bar{X} = 4.31$)

ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีผลความพึงพอใจต่ำสุด คือ สรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X} = 4.16$)

การประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก และสามารถปรับเปลี่ยนการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และสามารถรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง ซึ่งรูปแบบการพัฒนาครูประสบผลสำเร็จได้ มีองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ตัวชี้วัด มี 7 องค์ประกอบย่อย คือ วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อนำไปกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อกำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิเคราะห์ความสอดคล้องตัวชี้วัดกับความต้องการของหลักสูตรสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2) ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ มี 4 องค์ประกอบย่อย คือ วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องตัวชี้วัด นิยามความหมายพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเหมาะสมกับตัวชี้วัด เพิ่มเติมปรับปรุงพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และ กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 3) ด้านการจัดทำแนวทางการประเมิน มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ กำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ถูกต้อง เหมาะสม และ เลือกรูปแบบวิธีการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้เหมาะสม 4) ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ เลือกเครื่องมือประเมินสอดคล้องเหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สร้างเครื่องมือประเมินให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และ ความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 5) ด้านการวางแผนพัฒนาผู้เรียน มี 6 องค์ประกอบย่อย คือ วางแผนบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ วางแผน

ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษากำหนด พัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และ นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 6) ด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ มีส่วนร่วมในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และ พัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และ 7) ด้านการรายงานผลการประเมิน มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ สรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้อง เหมาะสม และ รายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ

2. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ประเมินครูกลุ่มเป้าหมาย พบว่าจากการสังเกตร่องรอยการปฏิบัติงาน ครูกลุ่มเป้าหมายสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งพบจากเอกสารผลการประเมินผู้เรียนที่ครูกลุ่มเป้าหมายได้จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศจัดเก็บเป็นแฟ้มข้อมูลไว้ สามารถจัดทำรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครองได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ยังพบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้และเข้าใจ ทุกขั้นตอนในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เห็นประโยชน์และคุณค่าของรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ส่วนผลจากการสัมภาษณ์ครูกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยขอนำเสนอตัวอย่างผลการสัมภาษณ์โดยสังเขป ดังนี้

“... รู้และเข้าใจการประเมิน รูปแบบการพัฒนาครู มีความเป็นไปได้ เหมาะสมและเป็นประโยชน์ ทำให้รู้จักเด็กที่เราสอนดีขึ้น มีการบันทึกข้อมูลไว้ใช้เมื่อต้องการ ...”

(ครูมณีประภา, 6 กันยายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... รูปแบบการพัฒนาครูมีประโยชน์ต่อครูผู้สอนมาก สามารถนำไปใช้และทำให้
รู้จักเด็กเป็นรายบุคคลอย่างแท้จริง ...”

(ครูพัฒนีย์, 6 กันยายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... รูปแบบการพัฒนาคีมาก เหมาะสมกับการพัฒนาครู อยากให้ศึกษานิเทศก์นำ
รูปแบบนี้มาพัฒนาครูผู้สอนให้กระจ่างเกี่ยวกับด้านการวัดผลและหลักสูตรที่จะเกิดขึ้นใหม่
ที่จะใช้ต่อไป ...”

(ครูนิฉัตร, 6 กันยายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... มีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาครูให้มีความรู้เพิ่มขึ้น อยากให้นำ
รูปแบบนี้ไปทำในเรื่องอื่นด้วยค่ะ ...”

(ครูพรณี, 6 กันยายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ได้รู้ทักษะการพัฒนาและประเมินนักเรียนที่ถูกต้อง อยากให้นำรูปแบบนี้จัด
อบรมเรื่องอื่นๆอีก ...”

(ครูพรชัย, 6 กันยายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ควรนำรูปแบบการอบรมพัฒนาในลักษณะนี้ ไปใช้ในการอบรมอื่นๆด้วย เพราะ
ทำให้รู้เข้าใจจริงๆ ...”

(ครูยุทธภูมิ, 6 กันยายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... รู้และเข้าใจ ควรนำรูปแบบการอบรมพัฒนานี้ เป็นประโยชน์มากถ้าไปใช้
ในการพัฒนาหรือประเมินเรื่องอื่น ๆ ด้วยและให้ทันหลักสูตรต่อไปที่จะมาถึงนี้ ...”

(ครูอุมาพร, 6 กันยายน 2556 : การสัมภาษณ์)

“... รูปแบบการพัฒนาแบบนี้เหมาะสมและมีประโยชน์มาก ทำให้เข้าใจการประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยากให้นำรูปแบบการพัฒนาครูแบบนี้พัฒนาครูผู้สอนระดับ
อนุบาลหรือปฐมวัยด้วย ...”

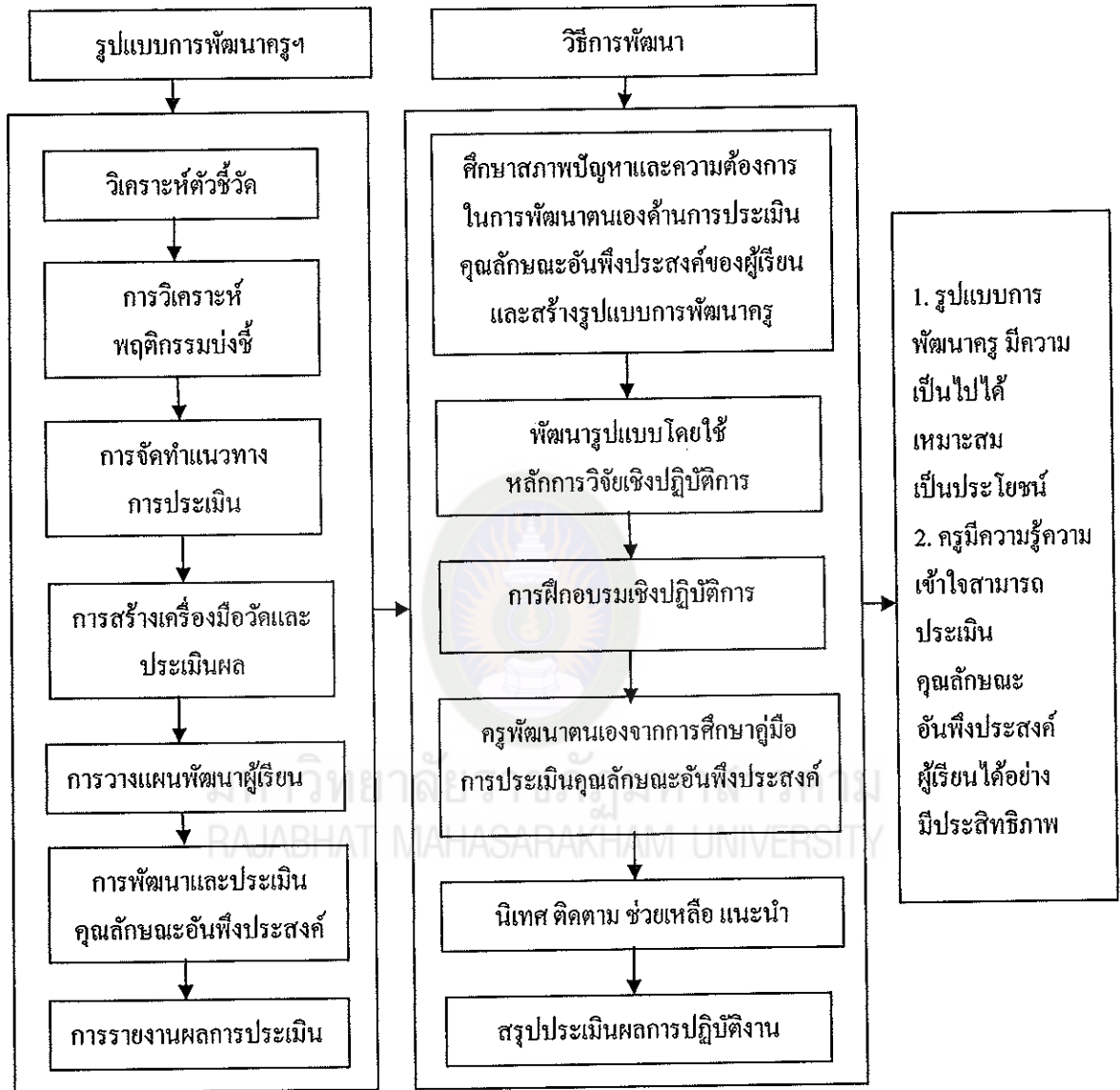
(ครูยอดขวัญ, 6 กันยายน 2556 : การสัมภาษณ์)

ผลจากการประเมินความพึงพอใจ การสังเกตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
ผู้เกี่ยวข้อง จึงทำให้ผู้วิจัยสามารถ สรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ เหมาะสมและเป็นประโยชน์ ซึ่งสามารถแยกเป็นรายด้านได้ ดังนี้ 1) ด้านความเป็นไปได้ คือ สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ นำไปใช้ในการพัฒนาครูได้และมีความเป็นไปได้ที่ผู้เกี่ยวข้องจะนำวิธีการนี้ไปใช้ 2) ด้านความเหมาะสม การพัฒนาครูแบบนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีความสอดคล้องกับการนำไปใช้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูผู้สอน มีการกำหนดกระบวนการวางแผนเตรียมการและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูได้ มีกิจกรรมสอดคล้องเหมาะสมกับภาระงานของครูผู้สอน มีองค์ประกอบชัดเจน เหมาะสมที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ 3) ด้านความเป็นประโยชน์ คือ มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการจัดทำรายงานการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการจัดทำรายงานตามระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล การศึกษา ได้รับประโยชน์ด้านข้อมูลนักเรียนรายบุคคลครูผู้สอนและสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ มีประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทางการศึกษาในการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

จากการวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ทุกประการ และผู้วิจัยเชื่อมั่นว่า รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีความเป็นไปได้ เหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัย จึงขอนำเสนอภาพรวมของรูปแบบการพัฒนาครู ดังแผนภาพที่ 8

รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

แผนภาพที่ 8 แผนผังรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีขั้นตอนการดำเนินการตามแผนผังที่นำเสนอไว้ ผู้ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครู ควรดำเนินการตามแนวทางนี้ เพื่อให้การพัฒนาประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ